

SLOVENE

Štev. 172. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKE NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
(vход čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure dopoldne.
Rekopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v soboto, 30. julija 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6.50 K, za 1 mesec 2 K, 20 h. V upravnistvu
prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
Vseprejema naročnine, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopna petlirvra (dolžina
72 milimetra) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvra
30 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Upraviškega telefona št. 188.

Učiteljske plače na Kranjskem in deželne finance.

Težavnega vprašanja se dotikam.

Problem, kako dostojno plačati učiteljsko osebo, ne da bi z neizogibnim zvišanjem učiteljskih plač preveč ne obremenili davčne sile siromašne kranjske dežele, je po mojem prepričanju najozbilnejša zagonetka, ki jo stavlja dandanes domača finančna politika resnemu rodoljubu.

Naravnih težkoč tega vprašanja pač niso olajšale pretirane zahteve naših učiteljev, kateri so pri razpravi na učiteljskem shodu dne 8. aprila 1903 očitno grešili proti modri francoski prislovice: „Qui trop embrasse, mal étreint.“ In tudi nerazsodna strastnost, s katero se je velika večina kranjskega učiteljstva zakadila in zagrizla v politično protislovje proti ogromni večini našega ljudstva in njegovim zakonitim zastopnikom, ni utegnila zmanjšati težav, izvirajočih iz bistva omenjenega vprašanja. Ugodno rešitev njegova zahteva hladnokrvne preudarek, strogo stvarno razmotrivanje in naravnost nasprotuje naravi človeški, da bi tako duševno razpoloženje praktično se obelodanilo nasproti fanatičnemu političnemu sovražniku.

Tudi ta okolnost pomnožuje zapreke, da novodobna šola navzlic vsem gromadnim žrtvam, po njej povzročnim avstrijskim narodom, vendar nikakor ne zadostuje niti skromnim terjatvam. Nehajte vendar s svojimi docela neosnovanimi slavošpevi na moderno šolo, s stereotipnim hvalisanjem tega slabotnega izdelka liberalne Hasnerjeve dobe! Vsakokrat, ko z nova prečitam drž. zakona z dne 25. maja 1868. in z dne 14. maja 1869., mi pride na misel znani

izrek velikega nemškega pravoslovca Savigny-a, kateri naši dobi kar naravnost odreka zmožnost zakonodavstva. Domišljujem si, da imam nekoliko znanja o sedanjih ljudskih šoli, da si nisem nikoli niti poučeval niti nadzoroval v ljudskošolski sobani. Ali že po svojem uradnem poklicu imam sem dolžnost in ob enem obilno priliko, seznanjati se z osnovo ljudske šole ne le ene posamezne kronovine, temveč cele obširne Avstrije. In smelo trdim, v marsikaterem oziru je današnja ljudska šola odločno slabejša, nego njena tolikokrat zasmehovana in prezirana prednica iz stare dobe. Sodim, da se moja trditev dá popolnoma dokazati z neovržnimi dokazili. Danes nimam v to priliko, le eno osebno opazko si dovoljujem. Kar je nas starejših, se marsikateri izmed nas pač z jasnim veseljem spominja nepozabnega učitelja na tedanji ljubljanski normalki, starega korenjaka Ivanetiča. Kak možak je to bil in kake učne uspehe je dosegel s svojo mladino!

S svetilko ob belem dnevu lahko hodite po novodobnih uzornih ljudskih šolah, in celo na glasovitem dunajskem pedagogiju boste zaman iskali tako bistrih dečkov, tako dobro za srednjo šolo, nič manj pa tudi za praktično življenje pripravljenih učencev, kakor so bili odličnjaki v Ivanetičevem četrtm razredu ljubljanske normalne šole.

In kaj je stara šola, katera je seveda tudi imela svoje hude nedostatnosti, naposled stala deželo? Oglejte si n. pr. računski zaključek normalno-šolskega zaklada iz l. 1867. in videli bode, da je cela čista potreba za ljudsko šolstvo na Kranjskem znašala pred 37 leti zgolj 6977 gld. — 13954 K, pri katerih so celo že všteti troški za učiteljske pokojnine. Zadnji računski zaključek normalno-šolskega zaklada in zaklada za učiteljske pokojnine za 1901.

kaže nam izdatke v znesku 955.241 kron, oziroma 97.742 K, tedaj skupaj 1.052.983 kron. Ako od te kosmate potrebe odtegnemo dohodke obeh zakladov, kateri so l. 1901. znašali 40.735 K oziroma 26.131 K, tedaj skupaj 66.866 K, preostane vendar še čistih stroškov za ljudsko šolstvo 986.117 kron! Iz teh suhoparnih števil kaže se pomenljivo dejstvo, da je deželno obremenjenje za ljudsko šolstvo poskočilo tekom 37 let za celih 7066 %.

Morda se je pa v tej dobi, torej v blaženih časih prehvaljene novodobne šole, primerno rastoči šolski potrebi tudi razširila splošna narodna izomika? Kaj pa še? Pred seboj imam zanimivo poročilo „Bemerkungen zum Jahreshauptberichte des k. k. Landesschulrates für Krain über das Volksschulwesen pro 1901/02“. Prezanimivi so njegovi podatki, toda nečem naslanjati se na to gradivo že radi tega ne, ker se v umovanju tuintam ne strinjam z izbornim njegovim povzročiteljem. Ali sklicevati se hočem na neko sila poučno publikacijo rojaka našega v daljni Ameriki. Mlad diplomatski uradnik, avstro-ogrski podkonzul v Chicagu, dr. H. Schwegel, objavil je letes prevažno razpravo pod naslovom: „Die Einwanderung in die Vereinigten Staaten von Nordamerika mit besonderer Rücksicht auf die österreichisch-ungarische Auswanderung“. Uzorna ta znanstvena študija obsega poleg besedila 21 statističnih tabel, izmed katerih navajam le ono, katera razkazuje razmerje analfabetov med izseljenci raznih narodnosti. In tu mora domačinu uprav rdečica sramote oblititi lice, ako v XI. tabeli čita, da je med Finci z ruskega severa, ki so se izselili v Zedinjene države, bil le 1 % ljudi nevedskih branja in pisanja, med Čehi le 1.2 %, med Mažari le 9.5 %, celo med teptanimi ogrskimi Slovaki le 19.3 %, dočim se je med Hrvati in Slovenci, katere uradna

statistika severoameriške ljudovlade skupno obravnava, našela celih 33.7 % analfabetov. Izrecno konstatujem, da so se pri tem številjenju upoštevale le osebe, stare nad 15 let! Ker pa je obče znano, da na Hrvaškem bolje in uspešneje skrbje za ljudsko šolsko omiko, primorani smo do žalostnega sklepa, da je l. 1903. — kajti številke veljajo za dobo od 1. julija 1902. do 30. junija 1903. — med onimi mnogimi tisoči slovenskih, večinoma kranjskih rojakov, katere je kruta beda pregnala iz rodne zemlje preko svetovnega morja v daljno Ameriko, bilo več nego ena tretjina, neuka branju in pisanju. Nasproti tem številkam bi se skoraj moralo vzdikniti: Blažena novodobna šola, kje so tvoji plodovi?!

Naši gg. ljudski učitelji si seveda stvar drugače tolmačijo ter iščejo pomoči in zdravila očitnemu zaostajanju narodne naše presvete v eni sami lekarni: pri deželni blagajnici! Z uprav ginljivo navzočnostjo vrgel je njih poročevalec na zadnjem učiteljskem zboru med svet krilato besedo: „Stran torej s slabimi plačami, in rane na telesu kranjskega šolstva ne bo več — in ljudstvo naše lepe dežele se bode v kulturnem pogledu razvijalo.“ („Učit. tovariš“ št. 11 ex 1903, str. 86.)

In vendar uči jasen pogled na šolske razmere drugih narodnosti, da ljudska prosveta ni zavisna zgolj od višočine učiteljskih plač. V isti gori označeni tabeli, katera pred svetom dokumentuje zaostalost slovenskega, rectius kranjskega ljudskega šolstva, nahajamo na prvem mestu Skandinavce s 0.3 % analfabetov navzlic temu, da se v male obljudenj Norvegiji in Švediji ljudski pouk večinoma vrši po slabo plačanih ex currendo učiteljih! In kje je najmanjše število analfabetov v naši državni polovici? Ne v bogati, gosti z ljudskimi in meščanskimi šolami prepreženi Nižji Avstriji, niti v na-

LISTEK.

Starček Ivan.

(Fantazija po sokolski slavnosti.)

Za odrom je sedel in se je tresel in krčevito so oprijemali potni prsti nekaj tako sloveče gosli.

Tam iz velike koncertne dvorane je slišal nejasne, zamolkle glasove. Sumelo je ondi in je vrvelo kakor šumi daljno morje. Oj — to je bilo p. t. občinstvo, slavno občinstvo, bil je to neizprosni tisočglavni sodnik, ki ga obsodi nocoj!

»Saj še nisem tako star«, je šepetal sam zase. »Ali nisem v najlepših letih? Zakaj se torej bojim mladeniča — tekmeča?«

Tako je sedel in je premišljeval in je iskal vzrokov, zakaj je vendar tako razburjen, kakor učenec pred izkušnjo, tako razburjen zaradi mladega tekmeča, on, ki se je meril že s tolikimi in porazil vsakega. Venomer se je jezil nad sabo, da je tako razdražen, in vedno hujši je bil njegov nemir.

Kolikortudi je bil ohol in zaljubljen sam vase in nečimeren — prav po žensko

je bil nečimeren mojster Ivan — vendar je bil tudi bistra glavica in zato je spoznal svoje napake in se je začel neusmiljeno obtoževati sam sebe, kakor bi sedel kot sodnik napram drugemu, popolnoma tujemu človeku, napram sovražniku. Obtoževal se je, »ni trkal na prsi, le na gosli je trkal z nervoznimi prsti in takole je govoril na tihem:

»Toliko drugih si izpodrinil, a nocoj te izpodrine takov mladenič! Dobro čutiš, da te izpodrine! Ej — kako si bil nespameten, da nisi ostal zvest edinole goslim! Klarinet in fagot, citre in klavir in bas, orgle in kitaro, vse trobente in tamburice in tudi veliki boben, vse instrumente si hotel igrati in povsodi si hotel biti prvi! In glej, revež, zdaj pride mladenič, ki je posvetil vse svoje moči samo le goslim, a dosegel tudi vrhunec umetniške popolnosti — tako pišejo kritiki — vrhunec, kamor ti menda ne moreš za njim. Prestar si že, da bi še mogel tako visoko, prestar in preveč zastarel. O da si bil tako nespameten in si hotel biti povsodi le sam prvi in največji in najslavnejši!«

Tako brezobzirno se je obtoževal mojster Ivan, a ni se trkal po prsih, marveč

po znojnem čelu se je trkal z nervoznimi vlažnimi prsti.

»A če bi te kdo videl tako pobitega? Ej — le glavo pokoneu, Ivane!«

Odprla so se nekje zadaj vrata in prišel je čil mladenič. Prišel je z lahnimi, prožnimi koraki in z njim je prišla mladost . . . Vesel, miren nasmeš mu je igral okoli usten in dobrodejna radost mu je sijala iz oči.

Ko je zagledal mojster Ivan mladeniča, se je zganil in bliskoma mu je šinilo po glavi: »Tako gleda, tako stopa zmagovavec! In kakšna razlika je med tabo in med njim! Zakaj si gojil umetnost? Zaradi častihlepnosti, zaradi golega slavloljublja! Le zato, da bi bil prvi. Prvi, prvi! Le nobenega blizu! S komolcem, s kolenom, s peto stran z njimi, ki hočejo rasti poleg tebe! A to je bilo naposled lahko s talentki, zdaj pa je tukaj talent! Kakšen razloček med tabo in med njim, ki je gojil umetnost le zaradi umetnosti same, iz prave odkritosrčne in neasebične ljubezni do lepote . . .«

Mladenič se je spoštljivo poklonil mojstru in prav sladko prijazno je odzdravil stari. O — mojster Ivan je izvrstno znal igrati vlogo uljudne maskare. Podal je mladeniču

roko, stiskal mu je desnico in se mu je nasmeheval. Toliko da ga ni objel in poljubil. Tako sta si stala nasproti, mladenič s spoštljivim, občudujočim obrazom, a mojster Ivan s presladkim pogledom starega lisjaka.

Dvignil se je zastor.

Prvi je nastopil mojster Ivan.

Doslej se je bil igral z občinstvom, vedno svest zmage in razvajan, oboževan po občudovavih in občudovavkah. A danes mu je bilo tesno pri srcu. Poklonil se je globokeje in nekaj plašnega je bilo v njegovih očeh. Nekaj tujega, nekaj sovražnega je čutil v občinstvu, v tej stooki, stouhi pošasti. Srepa se je czrl za par trenutkov po črnih suknjah in svetlih toaletah v razsvetljeni dvorani. Vsi obrazi so izražali težko pričakovanje. Mrgolelo mu je pred očmi kakor začestniku.

Ni se mogel otrestiti svoje razburjenosti. Roke so se mu tresle kakor v mrzlici, in oči so mu pomežikavale nemirno. In zdelo se mu je, da sliži iz občinstva zaničljive besede, kakor: »Lejte ga starčka Ivana, roka se mu trese! Ej — vsak se postara! Vse mine. Moriturus nos salutet!«

Tiščalo ga je v grlu, ko je potegnil s lokom po strunah. Gosli se zapele s prijet-

predni češki, temveč v tisti „črni, z me-
niškimi kutami zagrneni“ zemlji tirolski,
kjer je učitelj še veliko slabše plačan nego
njegov kolega na Kranjskem!

Ocenivši kranjsko ljudsko šolstvo se
pa slovesno zavarujem proti očitaniu, da bi
njegove neuspehe hotel pisati na rovaš po-
edinim členom kranjskega učiteljstva. Ne,
krivda zadeva pred vsem do-
cela zavoženi šolski zakon,
krivda dalje zadeva nepri-
kladno sistemo učiteljske
vzgoje in končno: velik del te
krivde teži ono nerazsodno,
skozinsko zija lovo birokraci-
jo, katera ima dandanes naše
ljudsko šolstvo žalibog še v
svojih krempljih!

Ali tudi v sedanjih razmerah, celo v
tem zelo verjetnem slučaju, ako se sedanji
položaj ljudskega šolstva na Kranjskem ne
bi dal tako v naglici predrugačiti, treba
priskočiti siromaštvu naših
ljudskih učiteljev. Ni se sicer
bati tega, da bi enega lepega dne morda
pričelo štrajkati dosedanje učiteljsko osebje;
dovolj, če se boljši učiteljski naraščaj od-
tegne delovanju na Kranjskem, dovolj celo,
ako smo primorani, na onih službenih mestih,
kjer mora poslovati moška učiteljska moč
nadomestiti jo s cenejšo in vendarle na do-
tičnem mestu manj porabno žensko silo.

Pred nami dviguje se vprašanje: Kako
zvišati plače učiteljske, ne
da bi obenem izdatno morali
povekšati itak neznosno de-
želno doklado.

To bodi predmet daljšemu razmotri-
vanju!

Na Kamnu, meseca julija 1904.

Fran Šuklje.

Koroške novice.

k Slov. kat. polit. in gospedarsko
društvo za koroške Slovence bo razposlalo
na vse župnije, v katerih bivajo še Slovenci,
vprašalne pole, koliko je Slovencev še na
Koroškem. Kako so pri zadnjem ljudskem
štetju šteli, je znano. Društvo je ustanovilo
v Celovcu osrednjo pisarno v Pavličevih
ulicah št. 7.

k »Kärntner Zeitung«, katero izdaja
društvo sv. Jožefa v Celovcu, je že večkrat
žalila čisto po nepotrebnem naša slovanska
čustva. V zadnjih številkah (posebeo v šte-
vilkah 84. in 86.) pa piše zoper Rusijo, voj-
sko in carja na prav hudoben način. Zakaj
navajati take reči, ki podirajo slove?

k Stalne letoviščaarske gledališke
predstave imajo letos v Porečah. Igralci so
iz razočanih gledališč ter uprizarajo precej
lahkoživne igre. Tujcev je letos ob Vrbskem
jezeru izvanredno veliko.

k St. Anin predvečer so proslavljali
na Vrbskem jezeru z jako lepimi priredit-
vami.

k Redna protestantska božja
služba je sedaj v sezoni tudi v Porečah in
v Vrbi.

k Nemški »Alpenverein« je letos
dovolil zopet precejšnje svote za nemške po-
družnice na naši slovenski zemlji; tako za
Železno Kapljo, za Karavanke in celih 2000

nim glasom. Pele so veselo, delale so tako-
rekoč dvotipe. A občinstvo je že poznalo
njegov repertoar, sito je bilo njegovih dvo-
tipov.

»Zmorsaj eno gode! Star godec, stara pe-
sem! Da bi le že nehal! Da bi le že prišel
mladenič!«

Starček Ivan ni mogel vzbuditi nobe-
nega sočutja in nobenega navdušenja. Neka-
teri stari prijatelji so mu ploskali, menda
iz same hvaležnosti, da je vendar enkrat
nehal.

Zdaj je nastopil mladenič. Mirno in ve-
selo so mu zrle oči po množčevilnih po-
slušavcih, ki so ga sprejeli z izpodbudnim
ploskanjem. Lahno se je priklonil in je sto-
pil korak nazaj. Vse je gledalo z napeto po-
zornostjo nanj.

Rahlo je jel potezati mladenič svoj svetli
lok in s strun so lili trepetajoči mehki zvoki,
kakor bi prihajali iz tajinstvene, vabljive da-
ljave. Prihajali so iz nežno čistega srca in
oavajali so vsa srca in so jih vabili za sabo
tja v ono tajinstveno daljavo. In raznemali
so se glasovi in zvoneli glasneje, in vsem je
bilo sladko in milo. Zvoki so prihajali bliže
kakor nekaj ljubega, a vendar velikega, mo-
gočnega. In zdaj zopet so se razlegali veselo,

kron za planinsko kočvo v Zajezeri. Namen je
očiten: uničiti slovensko »Kraico«, katero
ravnotam postavlja naša zilijska podružnica.

k Pri tatvini kolesa se je pone-
srečil. Pred malo dnevi je v Otoku neki
neznan uzmovil odpeljal Rudolfa Hafnerja
kolo. Naslednjega dne so našli kolo v nekem
ribniku pri Baljaku Slutijo. da je tat s ko-
lesom zgrešil pot ter se prevrnil v ribnik.
Vendar pa ta trditve še ni gotova, ker ni
mogoče preiskati ribnika.

k »Narod« povsod brate ima. S
Koroškega se nam piše: Že skoro 10 let
imam priložnost prebirati »Bauernzeitung«.
A tu izrekam slovesno, da večje podlosti še
nisem našel v tem listu, kakor v zadnji
številki. In kaj je pisala. Prinesla je po-
snetek iz »Narodovih« člankov o zadnjem
mladeniškem shodu na Brezjah, pomešan z
drugimi »duhtečimi« rožicami, s katerimi je
»Narod« v zadnji dobi obsipaval duhov-
ščino. Grozno! Ubogi Kranjci, ki imate v
svoji deželi tak u m a z a n list.

k Ustanovni shod ferijalnega društva
koroških slov. visokošolcev se je vršil
zadnje sredo dne 27. t. m. Zborovanja se je
udeležilo precej duhovščine in slovenskih
narodnjakov. Društvo ima namen gojiti med
koroškim slovenskim ljudstvom narodno zav-
vest. Misel se mora z največjim veseljem
pozdravljati. Če bo društvo hodilo po kato-
liško-narodni poti, bo gotovo živalo vse-
stranske simpatije.

k Četrty vlak bo vozil od dne 1.
avgusta na progi Sinča vas-Kaplja. Tudi
zveza bo ugodnejša, kakor doslej.

k Občinske volitve v Doberli vasi.
Nasprotniki so vložili proti našemu rekurzu
protirekurz, in tako še ne bo tako kmalu
nova volitev.

Štajerske novice.

k Šoštanj. Koncert, ki ga je priredila
družba slovenskih igralcev iz Ljubljane mi-
nole nedeljo. obnesel se je prav dobro. Ba-
gati in jako fino izbrani vspeored nudi nam
je toliko umetnega užitka in zdrave zabave,
da moramo le čestitati družbi. Mnogobrojno
občinstvo sledilo je vsaki igri in pevski točki
z burnim odobravanjem, kar dokazuje, da
smo imeli pred seboj res umetnike! Kon-
cert posetilo je mnogo inteligence iz celega
šoštanjskega okraja, Savinjske doline —
zlasti iz Mozirja in njega okolice. Opazili
smo tudi mnogo sunanje čast duhovščine,
kar nas je posebno veselilo! Po koncertu
razvila se je v spodnjih prostorih hotela
»Avstria« prav živahna prosta zabava, pri
kateri smo se izbornu zabavali ob prepe-
vanju narodnih in umetnih pesmi ter na-
vdušenih govorih v družbi naših tu na le-
tovišču bivajočih dičnih bratov Čehov, kate-
rim je naše občinstvo prirejalo burne ovaci-
je! — Proti tistim nahujskanim zapelja-
nim družmiskim fantom uvedlo je c. kr.
drž. pravdnštvo v Celju na ovadbo tukajšnje
c. kr. žandarmerije kaz. postopanje zaradi
tega, ker so valed znanega hujskanja siloma
podrli slavolok, katerega so postavile štiri
slovenske občine povodom sv. birme. Mi-
nole sredo vršilo se je pri kazenskem od-
delku tukajšnje c. kr. okrajnega sodišča
tozadevno zaslišanje pričin obdolžencev. Pri
tem zaslišanju kričal je »nervozni« kazen-
ski sodnik, znani naš prijatelj dr. Tschech,
na neko slovensko pričo tako, da so ljudje,
ideči mimo sodnice, kar postajali!
Gospodu dr. Tschechu bi odlično svetovali,
da naj svojo »nervoziteto« napram sloven-
skim strankam bolj brzda in da naj kaže

mikavno, zmagonosno — to je bila pesem
mladosti!

Nihče se ni genil, ko je nehal mlade-
nič zmagoslavno pesem mladosti.

Kakor obajani so sedeli poslušalci tiho
v sladki omotici. Potem pa je prihrulo ka-
kor vihar po dvorani. Burnega ploskanja,
navdušenega odobravanja ni bilo ne konca
ne kraja. Vsi so klicali umetnika na oder.

Mladost, mladost je živela in je dihala
v teh glasovih in je omamljala s prečudno
sladkostjo vse poslušalce, da so strmeli in
poslušali kakor začarani. A mladenič je igral,
sviral je z vso navdušenostjo in je pozabil,
da stoji pred občinstvom, in se je ves utap-
ljal v morje harmonij. Bilo mu je, kakor bi
ga nosili mehki, laskavi valovi dalje in dalje,
više in više proti neizmernim višavam neba.
Zmerom silneje in zmerom lepše je donela
njegova pesem, nova, mlada pesem. Vsem
so vzkipevala srca in vsem so bile oči rosne
od solza spridlo tolike lepote in milote.

Stari mojster Ivan je bil bleđ kakor
mrlič. Naslonil se je na stol zadaj za odrom,
stiskal je pest k mokremu čelu in je grizel
ustnice. Od zavisti mu je upadalo lice, od
zavisti so mu ugašale oči pod povešenimi
trepalnicami in vzdihnil je bolešno...

Za starega Ivana pa se ni zmenil nihče...

proti nam več uljudnosti in nepristranosti,
sicer bomo primorani z njim kje drugje
obračunati! Pa ni treba misliti, da se bo de-
ta obračun vršil pri ekscelenoi grofu Gleis-
bachu, ker vemo, da on takim sodnikom
niti lasu ne skrivi. Ta obračun vršil se bo de-
tam, kjer se bo de enkrat za vselej povedalo,
da takih nam tako nasprotnih sodnikov ne
maramo! O tem imamo veliko dokazov, ka-
tere d kaze bomo tudi prilično uporabili.

k Vlak je povozil kakor poročajo iz
Maribora, pri čuvajnici št. 412 železniškega
čuvaja Karola Cerce, ki je bil takoj
mrtev. Vlak mu je odtrgal levo nogo in
strl glavo.

k Volitve v deželni zbor. Stevilo

opravičencev za volitve v splošni kuriji za

deželni zbor znaša v občini celjski okolici

okroglo 1100.

k Pogovor o volitvah v deželni
zbor v Celju. Včeraj zvečer ob 8. uri je bil
v »Stalni kleti« v Celju sestanek vsah, ki
se zanimajo za prihodno deželnozbornsko vo-
litev za mesto Celje. Predmet razgovora
je bil zlasti sestava točnih podatkov o vseh
slovenskih volitvah opravičenceh za mesto
Celje.

k Pasji kontumao je razglašen za
celo občino bra-dovsko.

k V Ptuj za tretjega kaplana pride
d. g. Franc Ostrž, dosedaj presbiter v
knezošk fjakem bogoslovju v Mariboru

k Novi protestantje v Celju. Po
malem še vedno cepaj, brumne nemške du-
šice celjske iz naračja katoliške vere v pro-
testantstvo brenno, seveda ne iz prepri-
čanja, ampak iz neumnosti ali pa nadutosti.
Valed njih odpada pridobe sicer protestantje
na številu, na kakovosti pa prav nič. Naj-
novejši odpadniki so s'edeči: 1) Amalija
Bayer, potovalčeva žena v Celju (rojena
Schumi v Ljubljani v Trnovem); 2) Ana
Ekel, poročena Stiger (oče le te je bil v
Celju državni pravnik sedaj šele razumemo,
kako je vdaših »Wahtarca« nezakonovano
udrihala po katoliški cerkvi); 3) Josip Böhm,
ces. demobranski puškar. (Iz tega se raz-
vidi, da je procdromsko gibanje začlo tudi
med vojaštvo; v Böhmom je odpadla vsa
njegova rodbina.) 4) I. Fritsch, soproga že-
lezniškega asistenta, to je onega edinega
nemškega uradnika, kojega nam je državna
železnica, ko je prevzela velenjsko progo,
semkaj poslala. Če ta imena preditamo, se
pač ne smemo čuditi, če je bila večina ob-
činstva na zadnji protestantovski veselici v
mestnem parku iz uradniških in vojaških
rodbin.

k Konjako meso v Celju: Začetkom
tega meseca so začeli v Celju prodajati
konjsko meso. Zanimive so številke, katere
nam podaja statistični izkaz mestne klav-
nice za čas od 11. do 17. julija. Iz tega po-
snamemo, da se je v navedenem času im-
portiralo: svinjskega mesa 446 kg, govejega
vseh vrst skupaj 588 kg in konjskega
928 kg, torej skoro 50% vsega mesa.

Jeseniške novice.

j Jeseničanom v premislek. Z rasto-
čim prometom prične se vsak kraj razvijati.
V tem položaju so sedaj Jesenice. Reči smemo,
da ni kmalu kraja na Slovenskem, ki ima
tako lepo prihodnost glede razvoja, kakor
ravno Jesenice. Velikansko križišče železnic
bode povzročilo tako velik promet in toliko
zahtev na občino, da ne bode mogla zado-
stati v kratkem času vsem potrebščinam.
Ako se pa poleg železničnega prometa usta-
novi še kako drugo industrijalno podjetje,
potem bo naval tak, da pride občina gotovo

v velike zadrege, ako pravočasno ne skrbi
za bodočnost. Trgovina in obrt se bode ta
vedno bolj razvijala, prebivalstvo bode ra-
pidno naraščalo, in s prebivalstvom tudi vse
moderne zahteve večjega kraja. Umevno je,
da se take naprave ne dajo takoj izvršiti.
Med take moderne naprave štejeemo v prvi
vrsti načrt zazidavanja ali regulacijski načrt.
Izveden strokonjak mora občino razdeliti
glede zazidavanja, da določi ceste, trge in
ulice, njih širokost in kako se bodo stav-
bišča zazidavala. Za občino ni vse eno, kje
stojijo javna poslopja, kje so trgovine in kam
se odkažejo prostori za obrtnike in indu-
strijska podjetja, da ne bode treba pozneje
z dragim denarjem odkupovati poslopja v
svrhu regulacije. Sedaj, ko so Jesenice glede
razvoja še v povojih, se taki regulacijski na-
črt lahko in hitro naredi. Treba je le z
umnimi praktičnimi možmi, kateri so že kaj
sveta videli, stopiti v zvezo in dogovor. V
sredini mora biti glavni promet, torej tudi
večja poslopja, iz sredine proti periferiji se
promet in višočina stavb vedno bolj zmanj-
šuje. Del periferije se določi za industrijo
in obrt, kakor tudi za delavska stanovanja.
Da se taki regulacijski načrt izvršuje, treba
je rešiti veliko zasebno-pravnih zadev, in v
to svrhu bode treba izposlovati občini go-
tovo pravice. Z izdelovanjem regulacijskega
načrta je tesno zvezana kanalizacija, vodo-
vod in razsvetljava. Ta vprašanja so take
eminentne važnosti, da jih pri razvoju ob-
čine nikakor prezreti ne moremo in tudi
prezreti ne smemo. Jesenice imajo lahko
naravno kanalizacijo, vode tudi v bližini ne
manjka, in kjer je obilo vodne moči, je tudi
razsvetljava mogoča. Po vsej pravici se
imenuje naša divna Gorenjska »Suisse en
miniatur«, mala Švica. Jesenice pa imajo v
najožji bližini take lepe kraje, tako pri-
pravna letovišča, da si lepših misliti ne mo-
remo. Treba jih je le odkriti. Ako bodo Je-
senice moderno urejene vplivalo bo to tudi
na okolico. Upamo pa, da se najdejo možje,
ki se ne ustrašijo dela ter prično vsaj pro-
učevati in premišljevat o teh nasvetih.
Trdno smo prepričani, da pridejo kmalu do-
spoznanja, da so te vrstice v interesu jese-
niške občine. Končno pa še želimo: jese-
ničani, domačini, glejte tudi, da ohranijo
Jesenice svoj slovenski značaj. Storite svojo
dolžnost, da z novo železnico ne pridejo
Jesenice v nemško upravo.

j Umrla je 25. t. m. Marija Razingar,
katero je bil vlak povozil na sv. Petra večer.

j Ponesrečil se je v predoru Matej
Fontana. Pritisnili so ga železniški vozički.
En teden leži že v bolnišnici, utegne ozdraveti.

j Sklep šole je bil v četrtek, 28. t. m.
Pri šolski maši je bila polna cerkev otrok.
To pomeni, ali da je cerkev majhna, ali pa
da je otrok toliko. Oboje je res.

j Ocvirki napredne izobrazbe.
Samo 25 vrstic je »Narodu« jeseniški no-
vičar, ud naprednega izobraževalnega dru-
štva, v sredo pustil tatisniti, pa je zabelil
svojo godlo s toliko ocvirki, da mora imeti
res izvrsten železodec, kdor more vse preba-
viti. Ti ocvirki so: Stekel pes, krade čast,
moralna propalost, črnosuknjež, farški hlapci
napadajo in grizejo, žegnani »Slovenčevi«
pisači polivajo s satanovim vitrijoalom, tiho-
tapci, nočni vlomitelji, šintarska izobrazba,
flikšustar, tatovi časti, lažnjivci in obreko-
valci, duhovniške infamije. — To je v
istini napredno!

j Sokola se boje. Sokola ne ljubijo.
Kdo? Jeseniške črne vrane. Kdo to pravi?
Delujoč ud naprednega izobraževalnega
društva na Savi. Zadel je v črno s svojim
predlogom, naj se ustanovi »Sokol« na Je-
senicah. Za počt!

j Klerikalne hudobije in laži« je
naslovil v »Narodu« svoj izdelek ta na-
prednik. Pa niti ene hudobije niti ene laži
ne imenuje, samo zmerja. To je napredna
omika, kaj ne?

j V Velesovo pojde katol. delavsko
društvo in moška družba v nedeljo, 7. av-
gusta ob vsakem vremenu. Maša s pridigo
bo v Velesovem ob 10 uri. Popoludne za-
bava na prostem.

j Vsenemški poslanec Stein je —
seveda tudi skrivaj — obiskal te dni Jese-
nice in imel tam shod. Namen shodu je bil,
ustanoviti na Jesenicah vsenemško delavsko
društvo. Kakor poročajo pri tej priliki vse-
nemško glasilo, je na Jesenicah v zadnjih
dvih letih že osemdeset oseb prestopilo k
protestantizmu. In rimskim klerikalcem se
še vedno ne svita! — To novico je prinesel
»Narod« od četrta.

j Skrivaj je torej prišel Stein. Zakaj
skriva j, in zakaj so hajlovci na Savi
skrivali njegov prihod? Koga se boje?
Če je pošteno njih delo, naj se poštenih
ljudi ne boje.

j Kakšen namen ima novo nemško
društvo? Proč od Rima, je »Narod«
že enkrat povedal. Ali ne tudi proč od
Avstrije? Kaj ni to dovolj jasno, kaj
hoče mladič Pfaun, če kliče Steina?
G. Luckmann, kaj pa vi porečete na to?
Ali vam je to prav? Če vam je, potem
vemo, koliko je ura bila.

Odpadlo k protestantizmu jih na Jesenicah ni osemdeset, marveč 41 in vmes je že vstetih 12 otrok pod sedmim letom, ki ne morejo nič zato, da imajo take starše.

j Poznamo jih vse. Da ne pozabimo, kdo so, jih imenujemo po vrsti kakor so odpadli: 1. Inženir Valentin Kork iz Gradca 28. oktobra 1901. — 2. Ludovik Modre od Marije na Jezeru (Koroško) 5. avgusta 1902. — 3. Helena roj. Ferra, njegova žena 5. avgusta 1902. — 4. Ana Ferra, nezakonska hči njena 5. avgusta 1902. — 5. Štefan Schober iz Hochmathe (Stajersko) 29. sept. 1902. — 6. Antonija roj. Kaschmann, njegova žena 29. septembra 1902. — 7. Zofija Schober, njuna hči 29. septembra 1902. — 8. Avgust Schober, njun sin 29. septembra 1902. — 9. Gottfried Schober, njun sin 29. septembra 1902. — 10. Ana Schober, njuna hči 29. septembra 1902. — 11. Stefan Trojar, čevljar iz Kovorja 23. julija 1902. — 12. Marijana roj. Kosec, njegova žena 23. julija 1902. — 13. Jožefa Trojar, njuna hči 23. julija 1902. — 14. Albina Trojar, njuna hči 23. julija 1902. — 15. Mici Trojar, njuna hči 23. julija 1902. — 16. Viktor Trojar, njun sin 23. julija 1902. — 17. Martin Putschögel s Češkega 15. oktobra 1902. — 18. Ana roj. Ferčej, njegova žena 15. oktobra 1902. — 19. Ludmila Putschögel, njuna hči 15. oktobra 1902. — 20. Inženir Anton Max 20. decembra 1902. — 21. Valerija, njegova žena 20. decembra 1902. — 22. Jera, njuna hči 20. decembra 1902. — 23. Inženir Viktor Achilles Pollanz 19. februarja 1903. — 24. Anton Zupanc iz Smarij pri Jelšah 21. februarja 1903. — 25. Jožef Fahrenberger z Zg. Avstrijskega 11. marca 1903. — 26. Katarina roj. Seidl, njegova žena 11. marca 1903. — 27. Fani Bachl, 11. marca 1903. — 28. Alojzij Kocjan, Stajerski 29. maja 1903. — 29. Edvard Günther, godec 29. maja 1903. — 30. Anzelm Pichler 16. junija 1903. — 31. Rudolf v. Lidl 14. julija 1903. — 32. Leop. Reisenhofer 15. julija 1903. — 33. Henrik Rud. Pohr, Dunajčan 24. julija 1903. — 34. Gottfried Jeglitsch 17. oktobra 1903. — 35. Amalia v. Puchbaum roj. Illy 27. novembra 1903. — 36. Inženir Edvard Russer 14. januarja 1904. — 37. K. Fertner 1. februarja 1904. — 38. Janez Bianchet 13. februarja 1904. — 39. Jožef Černoch 16. junija 1904. — 40. Franc Ehgartner 16. junija 1904. — 41. Alojzija roj. Brandtner, njegova žena 16. jun. 1904.

j Kaj naj odgovorimo? „Narodovemu“ dopisniku, ki kliče nad temi odpadci: In rimskim klerikalcem se še vedno ne svita? Samo to: Dominikanec Mensing, ki je živel ob istem času kakor Luter in videl na svoje oči, kako se je odpad vršil, piše: Znano je, da nihče ne gre med Lutrovo sekto, ker hoče biti boljši in pobožnejši, ampak zato, da bi svobodno živel in brez strahu delal, kar se mu ljubi? In kdo so bili oni, ki so Lutrovo stvar najbolj hvalili? Bivši prior je pisal Lutru l. 1522: „O svoji stvari vedno govori in jo hvalijo oni, ki obiskujejo nesramne hiše.“

Idrijske novice.

Kaj je taktno, vprašaj napredne može, ki so tudi vzeli v zakup vso izobraženost. Kako takti da so, pokazali so ob pogrebu realnega ravnatelja Pirca. Recimo, da bi bil g. dekan odredil gledč. pogreba naslednje: Pogreba se farna duhovščina ne udeležiti itd. Kakšen krik bi bil nastal! Bivši župan Dragotin je pred več kot poldrugim letom slišal v cerkvi le majhno zasebno opazko nekega uradnika. Še isto dan je bil telegram v „Narodu“, da so klerikalci demonstracijo napravili, in do 15. julija t. l. ni videl domače cerkve od znotraj. Udeleževal se ni niti oficijalne službe božje. Celó svojega otroka že leto dni starega ni dal krstiti. Vse to radi neznatne popolnoma zasebne opomnje! Kako bi bili kričali nad dekanom, ako bi bil to odredil, kar je zahteval župan Šepetavec, da ne sme biti namreč pri pogrebu drugega duhovnika, nego realčni katehet, kakor tudi, da se naj krsta s truplom ne nosi v cerkev. To je bilo taktno, kaj ne? Liberalci so že teh misli, drugače bi realni učitelj Gangl ne iskal, kdo je neki bil netakten, ko je dekan določil, kakšen bo pogreb po želji pokojnikov soproge, ne pa drugih.

Kolegijalnost in Gangl Mož velikokrat povdarja pomen kolegijalnosti ter jo pohvali, kjer se ista pokaže na dan. Tako poroča tudi o Pirčevem pogrebu v Idriji in Kranju: „Po prizadevanju učiteljstva so se v obeh mestih poslovali pevci z lepimi žalostinkami od čislanege in v vseh krogih priljubljenega šolnika.“ To je pa res, lepo so zapeli — pa Gangla vendarle vsaj v Idriji ni bilo med pevci, da bi se posloval z lepimi žalostinkami od šolnika Pirca. Peti pa mora vendarle znati, saj poučuje na realni petje, kar je prevzel z remuneracijo vred ljudskemu učitelju. Saj bi ne škodovalo, ako bi poznali ljudje vsaj veličastvo smrti.

Gangl proti „Sokolu“ V Ljubljani se je torej vršil „sokolski šod.“ Intere-

santno bi bilo zvedeti, koliko šolskih otrok se je udeležilo tega političnega romanja. Iz mojega razreda jih je bilo pet, nekaj tudi iz drugih. Tako nam piše tovariš. Pozivljemo učiteljstvo, naj nam nemudoma naznani število tistih šoloobveznih otrok, ki so po krivdi liberalcev zanemarili šolo ter si šli zastrupljati srca na liberalni sestanek. Mi že potem poskrbimo, da se takemu nezakonitemu in nepedagoškemu ravnanju napravi konec! — Ta razglas je objavil v zadnjem „Učit. Tov.“ Gangl, premenili smo samo besedo „mladeniški“ v „sokolski“ mesto „na Brezjah“ smo zapisali v „Ljubljani“, in za „klerikalce“ smo postavili „liberalce.“ Proti temu navdušeni šolnik Gangl ne bo ugovarjal, ampak bo po svojih velikih močeh in svojo vplivno besedo poskrbel, da bodo vsi šoloobvezni otroci liberalnih in klerikalnih staršev — imeli glede šole enake pravice in dolžnosti, kar je zakonito in pedagoško.

Gangl in učiteljstvo. V zadnjem „Tovarišu“ je nekdo popisal okrajno učiteljsko skupščino logaškega okraja dne 9. julija v Dol. Logatcu. Čudno se nam le zdi, da ne omenja poročevalca — Gangl gotovo kot urednik ni izpustil —, kako je učiteljstvo vpraševalo, kje da je Gangl, dasi je imel čas priti h konferenciji. Pa Gangl si je mislil: Mi smo sedaj v X. razredu, kaj nam mari „nižje učiteljstvo“! Gangl sam torej niti h konferenciji ni prišel, za druge učitelje je pa v skrbeh celo, kam so šli jest! To je kolegialnost! Gangl, le brez skrbi, vse je bilo plačano, vsak pa gre kosit, kamor sam hoče. Slomškarji imajo že zakonito starost, da so samostojni. Zato pa tudi Gangla ne bodo šli nikdar prosit dovoljenja, kam smejo in kam ne. Ako liberalno učiteljstvo niti toliko prosto ni, da bi si lahko izbiralo gostilne, vredno je pomilovanja. Čudno pa je vsekako tudi to, kako voha Gangl za vsakim učiteljem, ali ni šel morda v — farovž, kakor bi Gangl sam ne bil nikdar — no, pa mi ne bomo oponašali. Naj mu služi k zdravju, tako naj pusti pa tudi druge prosto hodile. Živela Ganglova kolegialnost. Prijazen pa zna biti res ta mož do tovarišev, ako ne gredo za liberalnim Jettejem.

Obljuba dela dolg. Gangl je obljubil, da bo de remuneracijo za poučevanje petja na realki, ob katero je prišel ljudski učitelj, dobil pa jo Gangl, podaril podpornemu društvu za dijake na realki v Idriji. Pogledali smo v letno „Izvestje“ mestne realke in videli, da je Gangl podpornemu društvu res podaril za sedaj sicer le 5 K; 295 K bo še sledilo, ker je Gangl mož!

Novice iz kočevskega okraja.

kč Silno neukretno se zagovarja v „poslanem“, priobčenem v „Narodu“, ribniški g. notar Gruntar, ker se ga je „Slovenec“ nekoliko dotaknil, češ, da je razdal terjatve za bivši konsum ravno ob času, ko so se bližale občinske volitve. On pravi, da je to storil le na poziv g. Višnikarja, in da nihče ni imel namena vplivati na volitve. Nam se pa le preklicano čudno zdi, zakaj ravno tedaj, ko so se bližale volitve! S svojim „poslanim“ nas je torej g. notar potrdil v misli, ki jo je izrazil „Slovenec“ dopisnik, da se je namreč vse to vršilo namenoma!

V zadrugo za svinjerejo v ribniški dolini so se zaleteli „prešičarji“ s svojimi „pšicami“. Pravijo, da zadruga zato ne bo uspevala, ker je tudi ribniški dekan ud, češ, prej je bil pri konsumu ud, in zato je propadel; sedaj je v tej zadrugi, zato bo tudi propadla. G. dekan bo na ta poklon menda odstopil od zadruge, in mi smo prepričani, da bo šla zadruga v zrak.

kč „Prešičarji“ venomer pozivljajo hranilnico in posojilnico v Ribnici, da bi jim dala račun od svoje hiše, in kdo ve, kaj še vse. Pravijo, da prej ne bodo dali miru. Mi menimo, in „prešičarji“ naj bodo tudi o tem prepričani, da se hranilnični odbor in ljudstvo toliko zmeni za njihovo bevskanje, kot luna za psa, ki jo laja. Mislijo, da so vsi ljudje taki, kakor tisti, ki celo nedeljo ničesar ne je, kadar je v soboto v „Slovenca“. Ljudje pravijo, da je čisto prav, če se v nedeljo posti, ker se v petek ne!

kč O liberalni posojilnici v Ribnici ima „novičar“ nabrane stvari, ki bodo o priliki vsi liberalni stranki oster „šnof-tabak“. To bodo kihali!

kč „On“ se silno zvija in izgovarja, ker so ga časniki nekoliko potipali, zakaj je sklical v Ribnici občni zbor svinjerejske zadruge na nedeljo popoldne ob dveh, torej ravno med službo božjo. Pri ljudeh se izgovarja, češ, da je prišel slučajno tisto uro v Ribnico, pa so ga kar prisilili, naj bo ob dveh občni zbor. Nekaj dni prej je pa sam razpošiljal litografirana vabila, na katerih je stalo, da je občni zbor ob dveh.

kč Grozno bogoskrunstvo se je zgodilo v Ribnici, kakor se sliši. Nekemu liberalcu je bile zarubljenih menda nekaj desk, in zato se je znesel nad Kristusovo podobo s tem, da jo je baje vrgel ob tla, ji

zadal dva udarca v lice in razdejal krono na glavi in med tem grozno preklinjal Kristusa in farje. Dobro ribniško ljudstvo spreletava groza ob tem dejanju. Sedaj je zlikovec ovaden državnemu pravdnstvu. Nekaj pač zasluži! Bil je zvest pristaš liberalstva. Tu se vidi, kako zelo človek podivja, ako se uda liberalni sirovosti. Vemo, da bi tudi mnogo „olikancev“ kaj podobnega storilo, samo ko bi se ne bali „kejhe“. Morda bodo še celo tega zlikavca zagovarjali! Liberalstvo je pač — propalost!

kč Znamenita obletnica bo čez dobra dva meseca v Ribnici, namreč obletnica, odkar je Višnikar obljubil 200 kron ribniškim revežem, pa jih še ni dal. Pripravljajo se primerne slavnosti! Višnikar pa „popravke“ piše, mesto da bi si z drugim delom prislužil tistih 200 K. Narobe svet!

kč Volilni imenik za občinske volitve v Ribnici je neki liberalce iz občinske pisarne ukradel, ko je bil že tri tedne razporežen. Sedaj pa Bog ve, kdaj bodo volitve! Kaj takega more storiti samo ribniški liberalce, ker ve, da ima dobrega pokrovitelja!

kč Rusov Mirko. Minula je osodepolna doba za učence, namreč razdelitev spričeval. Marsikdo je ob takih prilikah včasih malo presenečen, ni se torej čuditi, če je bil presenečen tudi Ivo Rus, ko je vzel v roke spričevalo svojega Mirkota. Precej v začetku so bile same velike številke (4 in 3), in te se pridno vrste v spričevalu. Da Mirko kot sin naprednega očeta ni zaslužil takega spričevala, o tem Rus niti dvomil ni. Zato ves ogorčen nad takim spričevalom, napiše pritožbo na loško-potoško šolsko vodstvo, v kateri preti, da hoče v ovadbi na vse višje inštanice, katere on sploh pozna, skušati pojasniti red v navedeni svojega Mirkota. — Mi prav iskreno želimo teh pojasnil, ker potem se bo pokazalo, da je Mirkotovo spričevalo še vse premilostno pisano. Ko bi ga skupna učiteljska konferenca ne bila tako milo sodila, bi ta nadebudni sinko Rusov niti razdelitve spričeval ne bil učakal, ampak bi ga morali že preje odstaviti iz šolskih prostorov. Kaj pa je takega storil? To, kar se more pričakovati le od Rusovega Mirkota. V drugem razredu, kamor je Mirko pohajal, je gospod katehet razlagal sanje egiptovskega Jožefa. Kar naenkrat se Mirko vprico celega razreda oglasi in pravi, da je to, kar se uče o egiptovskem Jožefu, vse s a m a l a ž, d a s e n i n i k o l i v r e s n i c i g o d i l o. Sedaj pa naj preiskuje Rus ta slučaj in naj izvaja iz njega posledice in zopet se bo blamiral pred vsem svetom radi svojega Mirkota, kakor se je že enkrat, ko je tudi iskal časti in zadostženja zanj, ker se ga je bila g. učiteljica nekoliko dotaknila v cerkvi. Tudi takrat je gñal stvar do najvišje inštanice, a ta najvišja inštanca je že obsojeno učiteljico oprostila, nemški listi pa so se nekako takole ponorčevali:

D'rum Große! nehmet euch in Acht
Und züchtiget nie ein Büber!
Sonst fordert euch noch zum Duell
Das Kindlein in den Windeln!

Loške novice.

Stoletnica loške mestne fare se je pretečeno nedeljo kaj lepo izvršila tako v cerkvi kakor zunaj cerkve. Vse mesto je bilo v zastavah. Po cerkvenem opravilu se je blagoslavlja luška kapelica pod nunsko cerkvijo. Podoba Matere božje, delo Vurnikovo iz Radoljce, je kaj lična. Tudi mali studenček je v kapeli, kar dela vso napravo še bolj prikupljivo.

Sto let in 11 župnikov ima loška fara. Tako dolgo ni vodil župnije noben župnik, kakor prvi Jernej Klemenčič (od l. 1804.—1823) akoravno je bil mož že 60 let star, ko je nastopil župnijo. Umrl je star 80 let. Najmanj časa je opravljal službo g. F. Zavodnik, ki še celih dveh let ni dopolnil kot župnik. Eden izmed 11 župnikov loških je utonil, namreč Anton Martinec dne 8. avg. 1861., ko se je šel s svojim kapelanom Janezom Oblakom, poznejšim dekanom kamniškim, v Soro kopat. Prijel ga je krč. Mrtvega so pripeljali domov.

Sto let župnija, 90 let brez lastnega pokopališča je bila Skofja Loka. Sele pred 10 leti dobila je lastno, lepo pokopališče; prej so 90 let pokopavali v tuji fari, v Stari Loki. To je pač nekaj nenasladnega na deželi, župnija s 4500 prebivalci, z 11 podružnicami brez lastnega pokopališča. In vendar je bilo 90 let tako.

Katekizem je pozabil mojster Jaka pri nas v Žabnici. Pred par leti je prišel k nam iz Godešča, kjer je vodil katol. bralno društvo v Retečah, malo prej je na Jesenicah prisegel na katoliško zaslavo, liberalca ni mogel videti, in danes hoče biti vodja naših žabniških liberalcev, še celo nad Matavželjnovim. Kaka prememba! Ni še dolgo od tega, kar je rekel znanemu liberalnemu „vitezu“: „Zato ste liberalci tako neumni, ker še katekizma ne znate“, in danes je Jaka

sam liberalce, zato, ker je katekizem po zabil.

Vprašanje o kr. okrajnemu glavarstvu v Kranju. C. kr. okrajno glavarstvo v Radovljici je v smislu ukaza o. kr. deželne vlade z dne 9. jan. 1904. št. 20 978 že meseca februarja izdalo jako potreben in umesten ukaz vsem županstvom v svojem okraju radi omejitve pijančevanja, posebno žganjepitja, policijske ure in plesa brez dovoljenja. In pri nas v kranjskem okraju! O kakem takim ali vsaj podobnem ukazu ni ne duha ne sluha. Ali pri nas ni žganjarskih pijancev, ni prestopkov zoper policijsko uro, ali okrajno glavarstvo še ni ničesar slišalo o groznih poboib, nastalih največ v pijanosti pozno v noči? Ali ni ravno v tem okraju skoro največ pobojev? — In ravno v tem okraju, kjer ni sila nič manjša, kakor v radovljiškem okraju, radi pobojev še veliko večja, se ni do zdaj še ničesar zgodilo, da bi se županstva prisilila k strogemu izpolnjevanju zakonitih določil radi žganjepitja, ponočevanja i. t. d. Kdaj se bo vendar gospoda v Kranju zganila in potrebne korake storila?

Mengiške novice.

Trikrat gorelo je v enem tednu v naši fari. Pretečeni petek je ob desetih po noči strela udarila v Smrečnikov vezan kozolec. V trenutku je bilo vse v plamenu. Zgorelo je precej krme, pšenice in vsi vozovi. Eno uro pozneje je treščilo v Domžalah v Knezov vezan kozolec, ki je tudi do tal pogorel. Notri sta spala dva človeka, ki sta se komaj rešila. Posestnik je prizadet tembolj, ker mu je v enem letu gorelo že dvakrat. V terek po noči je gorelo v Topolah. Pogorel je skedenj in hlev posestniku Zabrdu. Kdo je zažgal, se ne vé.

Prelep vzprejem so napravili domačini novomašniku, ki se je pripeljal v terek iz Maribora. Postavljen je na veliki cesti krasen slavolok z mnogobrojnimi trobojnicami.

Škratinka vlada med otroci. Dvema očetoma je v enem tednu umrlo po dvoje otrok.

Pokopališče v Domžalah bo kmalu gotovo. Doslej so pripeljali že nad 2000 vozov kamenja, da se naredi močna škarpa radi železnice.

Drag slamniki je imela tovarna v po-
pravi. Bil je iz Dubrovnika in je stal 400 K.

Dva voza krme lahko nakosi kak ubog kmet na progi Ljubljana-Kamnik. Na posameznih mestih se težko loči od travnika. A vendar gre Kamničan korajžno naprej.

Prelepa predstava je bila v nedeljo v Domžalah v proslavo Marijinega jubileja. To je bila sploh prva predstava v Domžalah doslej. Program je bil res izbran in gré vse zasluga g. beneficijatu F. Berniku, ki nam je s petjem in igro podal res nekaj krasnega. G. lesni trgovec F. Ravnikar je dal svojo obširno shrambo za les na razpologo, za kar mu bodi na tam mestu izrečena iskrena zahvala. Samo na ta način se je mogla veselica v tolikem obsegu vršiti. Petje je bilo izborno, saj je bil pravi pevovodja, ki ima srce in veselje za glasbo. Igra „Lurška pastirica“ je pa po sodbi visokošolcev v krasno vzpela. Vrlo dobro so igrale grofinja, Zofka, Ottilija, Lojza, Barba, županja in druge. Tudi Katinka Jandigajeva je dobro govorila prolog. Oseb se je udeležilo 600 in vstopnine je prišlo 310 kron. Pač veliko za predstavo na deželi. Zopet kmalu kaj!

Umor ministra Plehveja.

(Podrobna poročila „Slovenca“.)

O napadu z bombo na raskega ministra Plehveja so dala še naslednja poročila:

Dopisnik pariškega „Journala“ priobčuje poročilo ovidice, markija Bassana: „Prispel sem v Peterburg iz Gačine. Ko sem izstopil s kolodvora, zaslišal sem grozen pok. Zemlja se je tresla pod nogami in okna na poslopu kolodvora so razpadla na drobne kosčke. Hotel sem k prvemu policiistu. Pred mojimi očmi se je razvil grozen prizor. Neko žensko so ravno nesli v izvoščkov voz. Grozno je kričala: razbito je imela ramo. Nezavesten se je zgrudil nek častnik: pol obraza mu je odtrgalo in iz grozne rane mu je bruhala kri. Nasproti Varšavskega hotela je bil razbit voz in med kosci je ležalo mrtvo truplo in spredaj drugo popolnoma nago. Bili sta telei Plehveja in njegovega voznika. Suga ni bil videti hudo ranjen in je klical na pomoč. Čez nekaj minut so prihiteli uradniki in več generalov, ki so bili namenjeni v Petrov dvorec. Od vseh strani so prihiteli policiisti, ki so zaprli cesto, položili Plehveja na hodnik in pokrili njegovo truplo s suknjo nekega častnika. Kočijaž je še dihal, a čez nekaj trenutkov umrl.“

Uradnik notranjega ruskega ministretva poroča: Plehve je sedel v desnem kotu kočije, naslonjen na desno roko. Gardni kapitan Lemionovsky, ki je šel peš deset kora-

kov od voza, je bil ranjen v čelo. V bolnišnico je šel sam in je rekel zdravniku: »Pripravite sebo za nekega napadnika. Skrbite, da se njegovo za preiskavo važno življenje ohrani. Bojim se, da se je hudodelec umrtil.« Čez nekaj minut so privedli napadnika, ki je rekel, da se imenuje Porosnjev, a ime je najbrže neresnično.

Kakor poročajo očitno, so uradni krogi prepričani, da je bilo na cesti k varšavskemu kolodvoru več sokrivic zločinca, ki so si dajali tajna znamenja. O bombi niso našli niti sledu, nobene koščka in nobene kroglice. Najbrže je popolnoma nova anarhistička iznajdba. Tajni policist, ki je spremljal ministrov voz na kolesu, pripoveduje, da je imela bomba obliko cilindra. Letela je čez njegovo glavo in pok je povzročil, da je policist padel s kolesa.

»Morning Express« v Londonu poroča iz Peterburga, da je težko ranjeni napadnik sin kneza Očimskoga, ki je zapustil svojo rodovino in živel v zelo revnih razmerah. Princ Očimski je prištel nihilistov. Po drugih poročilih se imenuje napadalec Porosnev. Med potom v Aleksandrovo bolnico je klical: »Živio socialna ljudovlada«. Prijeli so tudi neko osebo, ki je hotela po izvršenem napadu vreči v reko Nevo kroglice. Dognali so, da je bilo več sokrivic zločinca med napadom zbranih v hotelu »du Nord«. Policija je mnenja, da sta napadniki in oseba, ki je hotela vreči v Nevo bombo, člana anarhističke zveze v Harkovu, ki izdeluje najnovejše bombe, katere se izstrele z malo strelno pravico.

Pariški »Matin« prinaša o napadu nove podrobnosti. Umorjen je bil Plehve ob 9 uri 40 minut dopoldne. Kakor vedno, sta bila pred in za vozom oddelka policistov. Ob strani kodiše so bili policisti na kolesih. Napadalec so takoj po napadu prijeli, da ni mogel uporabljati v svojo brambo svojega revolverja. Napadalec je prepričan, da je storil dobro delo, in izjavil, da je sto drugih pripravljenih mu slediti. Kakor pa poroča »Rappel«, policija ni prejela pravega zločinca, ki je po dovršenem napadu ušel. Po napadu je vstopil v voz, ki je čakal nanj in se odpeljal.

»Lokalanzeiger« poroča, da je Plehve 28. t. m. hotel vročiti carju načrt zakona, po katerem bi imeli kmetje ravno tak način zastopstva, kakršno ima sedaj plemstvo. Ta načrt je že enkrat vročil carju, a je car zahteval izpremembe.

Zadnji Plehvejev ukaz je bil naperjen proti judom. Zatrli je štiri hebrejske liste in ukazal, da morejo vsi brezposelni judje zapustiti Peterburg.

V »Matinu« piše Leroux: Pred nekaj dnevi mi je Plehve rekel, da bode brezobzirno kaznoval Bobrikove morilce. Niti eden ne sme uiti zasluženi kazni. »Moja dolžnost je, da skrbim za varstvo ruskega ljudstva, in znal bom skrbeti tudi za svoje varstvo.«

Na večer pred napadom je bil do polnoči pri generalu Bogdanoviču na obisku. Rekel je, da ima zle slutnje. Plehvejev voz je bil obdan z oklopom in varen pred kroglicami. Samo proti bombam ni bil zavarovan. Kadar je Plehve zapustil svojo hišo, je hitro skočil v voz, katerega so takoj obkrožili policisti na konjih in črklih. Kupe, v katerem je sedel minister, je bil mala trdnjava. Tudi skozi okno ni bilo mogoče videti ministra. Plehve je zadnji čas skrivaj mnogo potoval. Videli so ga v Parizu in tudi v drugih mestih. Zasedoval je ruske prekučuhe v inozemstvu.

V Peterburgu so zepri več sto oseb. Policija razvija vse moči, da bi odkrila sokrvice napadnikov. Morilec je nezavesten in v nezavestnosti je imenoval več imen. Veliko osebam je prepovedano bivanje v Peterburgu. V Peterburgu nihče ne dvomi o tem, da bode ruska vlada vsled napada nastopila nad vse strogo proti raznim prekučijskim strankam. Car je bil globoko ganjen, ko je dobil obvestilo o napadu. Šel je v svoje sobe in šele popoldne je zahteval podrobna poročila. Opetovano je vzkliknil car: »Moj Bog, moj Bog!«

Angleški kralj je brzojavno sporočil ruskemu carju svoje sožalje valed napada na Plehveja. Car je angleškemu kralju takoj odpisal brzojavno zahvalo.

Policija je na Finskem pred štirimi dnevi v Helsinkforsu zasledila novo zaroto. Zarotniki so imeli svoj sedež v Peterburgu. Policija je prejela več oseb, med njimi tudi ženske.

Plehvejevega pogreba, ki bode na državne stroške v največjem obsegu prirejen, se hoče udeležiti car osebno. Onim, ki so opozorili carja na nevarnost, v katero se bode s tem podal, je rekel: »Plehve je bil moj prijatelj, kakor tudi moj najboljši svetovalec.« Car se bode udeležil tudi zadušnice, katera bode za Plehveja v ministertvu za notranje zadeve. Na potu bode carja spremljevalo navadno spremstvo in car je odločno prepovedal vse posebne varnostne priprave.

Gostom, ki so bili v gostilni, v kateri je morilec čakal na svojo žrtev, se je zdelo čudno, da je toliko časa stal ob oknu. Vpra-

šan je bil, kaj dela, in odgovoril je, da čaka znanca.

Vest, da je imel napadalec dve bombi, zanikujejo. Policistu, ki je storilca prijel, je žugal z revolverjem in mu zaklical: »Nazaj, pes!« Obraz njegov je bil krvav od krvi njegovih žtev. Ranjenih je kakih 20 oseb. Množica je zahtevala, da se je morala na mestu zločina čitati takoj maša zadušnica.

Kakor poroča »Tageblatt« v Berlinu, je storilec mlad mož kostanjevih las. Obleden je bil v obleko železničarskega sprevidnika in je kričal: »Proč z vlado in z ministri!« Plehvejevo truplo so prepeljali v njegovo vilo, kjer se je ob 8. uri s večer vršila velika maša zadušnica. Kakor zatrjujejo očitvidci, je zaklical napadnik, ko je vrgel bombo: »Nisem sam, sledili mi bodo še drugi!«

V Peterburgu so mnenja, da je napad na Plehveja nadaljevanje ponosnega pokusa v hotelu »du Nord«, kjer sta bila pri eksploziji umorjena dva mladeniča. Tretji, ki je takrat brez sledu ušel, je sedaj brez dvojbeno izvršil napad. Tekom zadnjih mesecev so se izvršili štiri napadi na Plehveja. Peterburška policija je zamolčala tri napade.

Casopisje večnoma oboja napad in opozarja Rusijo, da naj dovoli večjo svobodo. Naravnost veseli se pa napada judovsko časopisje celega sveta. Gajusno je, kako o napadu in o umorjenem ministru pišejo judovski listi. Niti z besedico ne obsojajo morilca, pač pa v dolgih člankih dokazujejo, da je Plehve želel to, kar je sejal. Naravnost zagovarjajo umor, kar je umevno, ker Plehve je zasledoval in zatiral judje, o katerih je rekel svoj čas odkrit: da so vzrok vsake revolucije. Berolinski listi splošno obsojajo napad in izražajo mnenje, da je bil Plehve žrtev svojega poklica. Nad vse ostro pišejo o napadu francoski listi. Italijanski kralj je brzojavno sporočil svoje sožalje carju.

Ruski in poljski revolucionarji so z veseljem sprejeli na znanje grozno vest. V Genevi (Svica) so ruski dijaki in dijakinje peli in plesali pred uredništvom lista »Tribune de Geneve«, ko so predčitali vest o nesrečnem napadu na Plehveja. V Novem Yorku so Poljaki, Fini in ruski judje sprejeli vest o Plehvejem umoru s huronskim veseljem.

Naslednik Plehvejev.

Naslednikom Plehveja je začasnó imenovan senator Durnovo, dosedanji Plehvejev asistent.

Senator Peter Nikolajevič Durnovo je bil l. 1900 imenovan za drugega pomočnika Plehveju. Ko je nastopil vlado Aleksander III., je bil prejšnji državni pravnik Durnovo imenovan ravnateljem peterburške policijskega oddelka in je kot tak imel velik vpliv na rusko notranje ministertvo. Odlikoval se je na tem mestu z odločnostjo. Ker je z brezobzirno strogostjo zasledoval prekučuhe in državne hudodelce, si je nakopal sovraštvo prekučuhov.

Ko je postal Plehve naslednik svojega umorjenega prednika Sipjagina, je imenoval Durnovo svojim pomočnikom.

Imenovanje Durnova pomeni, da se po Plehvejevi smrti smer ruske notranje politike ne bode še spremenila.

Tudi C. Pircu izpodleti.

Iz Kranja, 28. julija.

Brez zlobnih napadov na duhovne in zlasti na svojega župnika Ciril Pirc živeti ne more. Sedaj ga je začel slikati kot sovražnika šole po »Gorenjcu«. Od raznih drugih dopisnikov »Slovenca« doposlane dopise podtika njemu (g. dekan Koblar namreč letos več mesecev ni spisal za »Slovenca« niti črkice, dasiravno mu Pirc vsako soboto bere levite in trdi, da piše Koblar) in, ker so nekateri dopisi baje za razširjenje deklishe šole v Kranju, drugi pa proti razširjenju, tedaj je Pirc srečno prišel do sklepa, da je ravno isti dekan mahoma premenil svojo pisavo v »Slovenca« ter se izkazal s tem pravega kameleona. Sedaj pa nekoliko pojasnila k Pirčevim zlobnim napadom v zadnjem »Gorenjcu«. Pirc piše: »Pri občinski seji je namreč dekan Koblar nasprotoval predlogu za to razširjenje in istotako tudi v brzejavki, ki smo jo čitali par dni pozneje v »Slovenca«. — Resnica pa je, da je pri dotični seji dekan Koblar priporočal razširjenje šole v petrazrednico, Pirc je pa naenkrat hotel imeti šestrazrednico in je seveda padel z njo v vodo, ker bi se bila še petrazrednica dobila le po milosti, ne po zakonu. Prvi poraz! Izmislili so si potem liberalci v Kranju budalost, da naj se združita deški in dekliski razred. No, sedaj je pa dobil Koblar na svojo stran cel legion kameleonov iz vseh taborov.

Ne-le, da vsi učitelji niso zmožni, podučevati na dekliski šoli (dotičniki naj prosijo g. Pirca, da v tej zadevi ne drega dalje!), tudi iz drugih ozirov je ta načrt naglo vrglo v Savo klerikalno in liberalno meščanstvo. Šola pa le mora biti, da ne bomo osramočeni«, je rekla zmedena Pirčeva družba. Čemu naj dežela plačuje šolo? Kranj je bogat

in jo lahko napravi sam! Dve muhi na en mah! Naš liberalni mestni očanec ima hčer vdovo, ki zna otroke dojit in učiti. Ta bomo naša, ker je oče naš, tedaj nič »šparati«. Kam pa s šolo? V bolnico za silo!! Kaj poretok nato siromaki? Nič! Kaj dr. Šavnik? Nič! Mi smo mi, upije Pirc. — Pa mu le mnogokrat izpodleti. Propadel je z Luznarjem in njegovimi šolskimi političnimi elaborati, propadel pri katederskem vprašanju, propadel z nepotrebo šolo v Hrastju in pri novi šoli v Voklem, propadel s profesorjem Grmekom v Naklem, in propadel bo z deklisko šolo v bolnici za kužne bolezni.

Dalje prihodnjič.

Usmilite se jih!

V imenu nesrečnih podpeških pogorelcev prihajam k Vam, ljubi slovenski rojaki. Ravno letos se je pri Vas oglasilo mnogo prosilcev, katere je požar pahnil v nesrečo, in Vaša požrtvovalnost in radodarnost je že dosti trpela, vendar Vas prosim, da poslušate tudi mojo prošnjo in jo uslišite, ako Vaše gmotne sile še niso izčrpane.

Mnogo Vas je srečnih, ker še niste okusili groze požara. Mnogi prebivate v trdnih mestih, kjer je vse iz kamna in opeke in kjer ogenj nima tiste demonske moči kakor pri nas na vasi. Tu stoje hiše in gospodarstva poslopja s slamnatimi strehami, lesenimi stenami, napolnjena s slamo, senom, steljo, lesenim orodjem itd. Najmanjša neprevidnost zadostuje in vse pokončujoči ogenj objame poslopje. Z oblaki dima se dvigajo žareči utrinki in ogorki, plamen šviga nad strehami in se trga, veter ga zanaša od strehe na streho in čez nekaj trenutkov je cela vrsta poslopij v plamenu, s katerim se igra veter in ziblje zdaj sem, zdaj tja in užija poslopje za poslopjem, dokler more doseči kaj gorljivega. Vi niste še videli tega in niste videli ljudi, ki begajo med dimom in plamenom, otimujoč iz gorečih hiš otroke in bolnike, iz hlevov živino in blago, katerega še ni objel plamen. Vi niste slišali tuljenja živine, ki si išče izhoda na prosto, Vi niste slišali pretresljivega in obupnega joka žensk in otrok! Ko bi Vi gledali ves ta prizor, slišali ta obupni krik in ko bi naposled še videli nesrečnike, ko se vračajo po požaru vsi umazani od dima, razpaljeni od vročine, s tresočimi nogami in rokami, na razvaline svojega ljubega domovja, in ko bi še videli solze nesrečnikov, ko iščejo med razvalinami svojega domovja bedne ostanke premoženja, očete, katerih se oklepajo lačni otroci... Vam bi prišle solze v oči in Vi bi dali nesrečnikom, karkoli bi si mogli utrgati...

Vi niste videli tega, a jaz sem videl vse to še v veliko groznejših slikah, kakor Vam morem popisati. Zato trkam na Vaša srca in prosim podpore za nesrečnike, ki nimajo nikogar.

Vi veste: včasih je bilo drugače! Deželno upravo so vodili nepristranski možje. Sinovi dežele, ki so prišli v nesrečo, so zaupljivo prihajali s svojimi prošnjami, in dežela, ki jih je poznala v sreči jih ni zavrgla v nesreči. Dandanes je drugače, kakor vsi vemo! Dandanes se tisti, ki upravljajo deželno imetje, ki svobodno razpolagajo z deželnimi nakladami, še rogajo nesrečnikom in se norčujejo v svojih listih iz njihove nesreče! (Glej: »Slov. Narod« z dne 26. t. m.)

Večina, ki ima v neomejeni oblasti deželno blagajno z neprimernim cinizmom odklanja vse prošnje pogorelcev za podpore z občeodovanja vredno doslednostjo, ki bi bila vrednejša plemenitejših dejanj z jalovim izgovorom, da nima na razpolaganje denarja, dasi opremlja n. pr. deželno palačo tako razkošno, da to razkošje ni v nobenem pravem razmerju s tako revno deželo, kakor je naša. Človek bi mislil, da ti gospodje nimajo plemenitih človeških čustev, da jim je ostalo še samo strastno sovraštvo do drugače mislečih ljudi.

Te razmere, prosim, vpoštevajte, dragi rojaki! Ne pustimo nesrečnikov v nesreči, da ne obupajo. Roke, ki jih iztegujejo, ne smejo ostati prazne, in solze, ki jim oblivajo lica, pomagajmo posušiti! Zakaj ti nesrečniki bodo imeli itak še dovolj trpljenja in skrbi, predno bodo vsaj za silo dvignili domovja iz razvalin in pepela.

Vsakoršne darove hvaležno sprejemajo: Uredništvo »Slovenca«, županstvo na Vidmu in župnijski urad v Dobrépoljah.

V Dobrépoljah, dne 28. julija 1904.

Fr. Jaklič,

deželni poslanec.

Naš čolnič pogube otmimo!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda je prejelo od dobrega slovenskega rodoljuba in velikega prijatelja naše družbe naslednji dopis: Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda gleda na picle dohodke in mnoge družbene obveze in straši ga slutnja, da bo morda prisiljeno omejiti svoje delovanje, ako zavedni rodoljubi teh strahov ne preženo.

Z ozirom na dejstvo, da čitalnice, bralna, telovadska, pevka in razna druga društva pri svojih veseljih sami potrebnih dohod-

kov iščejo, ni računati, da bi taista delala zgolj za družbo sv. Cirila in Metoda, pač pa bi mogla od čistega dohodka veselice pet, deset ali tudi več odstotkov oddajati naši družbi. Ako bi se nekaka tantjema udomačila, bi pri številnih veseljih med Slovenci nastal živ studenček, ki bi vse leto dotakal v glavni zbiralnik. Narod naj bi tako postal tovarna za zdravilo proti preteči bolezni, ki grozi Ciril-Metodovi družbi. Pridobiti bi bilo torej prireditelje in voditelje narodnih zabav in veselice, ter jih od slučaja do slučaja opominjati Ciril-Metodove družbe.

Pri osrednjem vodstvu v Ljubljani, pri vseh podružnicah in sploh vsi podporniki naše družbe naj bi sledili razglasom narodnih veselice ter pravočasno in na primeren način pozivali njih odbore in reditelje, naj ne zabijo na odstotek od dohodkov za našo družbo. Ko bi vsi taki odstotki v navado, bilo bi to za naš narod častno, za našo družbo pa velevkoristno.

Tako dopis.

Vodstvo ne more drugače, ko ta dopis in njegov nasvet popolnoma odobriti ter ga splošno razglasiti in prositi vse slovenske rodoljube, naj delajo na to, da se kolikor mogoče uresniči.

Posnemajmo v tem svoje severne brate Čehe, ki ne zamude nobene prilike, nabrati za svojo »Solsko Matico«.

Vsi slovenski časniki naj nas, kakor dosedaj, blagovoljno podpirajo in te vrstice ponatisnejo.

Japonski zastopnik na Dunaju.

Na Dunaju se mudi redek gost, japonski zastopnik trgovskega in poljedelskega ministertva, dr. Issa-Danimora. Na potu je na svetovno razstavo v St. Louisu. Med potom pa proučuje tudi sedaj avstrijske trgovske zveze z Japonsko. V Avstriji ostane dlje časa in bode stopil tudi v dotiko s trgovskimi in obrtniškiimi zbornicami. Dopisnik »Grazer Volksblatt« je govoril z dr. Danimoro, ki je rekel, da Japonci zelo cenijo izdelke avstrijske industrije. Mikado občuduje avstrijskega cesarja Frančiška Jožefa. O vojski je dr. Danimora mnenja, da na japonsko trgovino ne bode vplivala, ker se vrši daleč proč od Japonske. Uradnikom japonskega trgovsko-poljedelskega ministertva o vojski ni ničesar znano, ker varuje japonsko vojno ministertvo o dogodkih na bojišču strogo tajnost.

Ogrski državni zbor

je včeraj nadaljeval podrobno razpravo o proračunu poljedelskega ministertva. Govorili so: Bernath, Kaas in poljedelski minister Talian, ki je naglašal v svojem govoru, da smatra za svojo glavno zadačo zboljšanje ogrskega polja in pospeševanje malega in srednjega kmečkega posestva. Naznanil je, da bode jeseni v Budimpešti razstava špirta. Zbornica je odobrila proračun poljedelskega ministertva. Danes je na sporedu proračun naučnega ministertva.

Z Balkana.

Ob grški meji v Epiru so pridedili Makedonci velik ahod. Med drugim je bil na sporedu tudi razgovor o položaju Grkov v Epiru. Sklenili so izreči Grkom simpatije Makedoncev in izrazili upanje, da bode storila grška vlada vse v varstvo grškega prebivalstva v Makedoniji. Povdarjali so potrebo, da bi imele tudi grške koristi v Epiru varstvo. Resolucijo so poslali grškemu kralju in ministrskemu predsedniku. Atensko glasilo »Agón«, katero je nasprotno Slovanom, Rusiji in Turkom, pozdravlja resolucijo in povdarja, da se mora makedonsko vprašanje rešiti skupno z epijskimi. Grki morajo zopet nastopiti proti svojemu staremu zgodovinskemu sovražniku in razširiti svoje delovanje v ta namen na Makedonijo in Epir in ne prenesti tudi Tracije.

Bolgarski uradni list »Novi Viek« dokazuje, da reformni program položaja v Makedoniji ni zboljšal. Vlasti bi morale pričeti z radikalno reorganizacijo turške uprave v Evropi.

Ker turška vlada ugovarja pomnožitvi tujih orožniških častnikov za Makedonijo, sta poslanika Rusije in Avstrije izjavila, da sicer odidejo tudi sedanji častniki.

Sloga med balkanskimi narodi.

Srbska, bolgarska in romunska mladina v Parizu je ustanovila zvezo ter izdaja organ »L'union danubienne«. Zveza in list imata služiti slogi med Srbi, Bolgari in Rumuni. Ob enem bo list obveščal evropsko občinstvo o položaju na Balkanu.

Ogleduh nemškega cesarja.

Grof Stillfried, načelnik nemške politične policije, bode l. avgusta stopil v pokoj in na njegovo mesto pride dr. Heninger. Grof je imel velike pravice in mu je cesar dovolil za čas anarhističkih napadov na vlado, da je smel k njemu, kadar je hotel, ne da bi bil naznanil prej svoj prihod. O gotovih političkih vprašanjih je poročal naravnost cesarju brez kanclerjevega posredovanja. Njegovo delovanje in tudi nje-

Dalje v prilogi II.

govo ime nista dosti znana javnosti. Njegova skrivnostna vloga in služba sta povzročila, da je imel velike truda, a malo časti.

Položaj v Maroku.

V Maroku je zavladala popolna anarhija. Povsod vre, zlasti v okolici Tangerja, kjer vlada Raisuli. Njegovi ljudje so nedavno vdrl v mesto El Khar el Kebir, 90 km južno od Tangerja, in poskušali ropati. Prebivalstvo je nastopilo proti roparjem in po večernem bfu so roparje prepodili. V okolici mesta Ceute in Tetuana je pa druga roparska četa. Spanci so prisiljeni dobivati potrebščine za svojo naselbino naravnost iz Španije, ker roparji preprečijo vsak dovoz živil. Tudi Bu Hamara prodira z znatnimi četami proti Ujdi. Južno od Ujde ima pa svoje čete znani Bu Amema, ki je že večkrat porazil sultanovo vojaštvo. Bu Hamara in Bu Amema nameravata združiti svoje čete in skupno napasti Ujdo. Napad pričakujejo v kratkem. Francozje teh nemirov ne bodo gledali mirno, ker bode boj v bližini alžirske meje in mogoče prekoračijo Marokanci mejo. Francoska je nato tudi pripravljena in ni izključeno, da prične s prodoranjem v Maroko iz južnega Orana s izgovorom, da hoče ukrotiti roparske tolpe v Maroku.

Francoska in Vatikan.

Apostolska stolica ni preklcala vsebine pisma na lavalskega in dijonskega škofa, kakor je zahtevala francoska vlada. V svojem dopisu na francosko vlado brani svoje stališče. Včerajšnji ministrski svet je najbrže sklenil, da se pretrga diplomatsko obveščanje z apostolsko stolico. „Galois“ poroča, da se je predvčeraj posvetoval Delcasé s predsednikom Loubetom. „Radical“ trdi, da je že včeraj francoska vlada izročila nunciju Lorenzelliju potne liste in da je odpoklicano osobje pri francoskem vatikanskem posla ništvu. Pretrgane bodo vse diplomatske zveze med francosko vlado in med Vatikanom. „Journal“ priobčuje besedilo pisma državnega tajnika Merry del Val dijonskemu škofu Le Nardezu. V papeževem imenu je bilo naročeno škofu, da mora tekem 14 dni priti v Rim; če ne pride, bode odstavljen. Pismo se je pričelo z besedilom: „Na ukaz svetega očeta.“

„Agence Havas“ poroča, da je Combes po ministrskem svetu rekel, da iz diplomatskih ozirov ne more ničesar naznaniti o razpravah ministrskega sveta. To izjavo smatrajo tako, da so popolnoma pretrgane diplomatske zveze med Francosko in Vatikanom. Vlada je poslala včeraj zvečer Decourellu dopis na Vatikan, katerega mora prebrati takoj. Danes zapusti osobje francoskega posla ništva Rim in nuncij Lorenzelli zapusti Pariz.

Španija in Vatikan.

Potovanje predsednika francoske ljudovlade v Rim je povzročilo, da so španski katoličani sklenili na praznik španskega patrona sv. Jakoba odposlati v Rim papežu brzojavne udarnostne pozdrave. In res so 25. julija t. l. španski katoličani poslali ne gledé na stan nebroj brzojavk papežu v Rim. O tej zanimivi katoliški demonstraciji pripomni „Osservatore Romano“: Ta demonstracija je sv. očeta zelo razveselila. Ž njo se je dokazal globok verski čut plemenitega španskega naroda in spoštovanje do njegovega patrona. Čast španskemu katoliškemu ljudstvu.

Mažari se bojé Slovakov v Ameriki.

Kakor poroča dopisnik lista „Reichspost“ iz Budimpešte, se mažarski vladni krogi zelo pečeje s p. slovansko (!?) agitacijo Slovakov v Zedinjenih državah. Razmere v blaženi Ogrski niso za Slovane, kakor splošno znano, najboljše in zato se je veliko število Slovakov izselilo v Ameriko. Slovaški izseljenci so v Zedinjenih državah zasnovali svoje društvo, katero je imelo koncem junija t. l. 16.700 članov. K društvu pristopi vsako leto kakih 1000 novih članov. Ker Mažari nimajo nobenega svojega društva v Zedinjenih državah, pristopijo v društvo tudi Mažari, ker je društvo p. d. Društvo pa goji tudi idejo velike Svetopolkove slovanske države, katero so razdeljali v IX. stoletju k. uti Germani v zvezi z Mažari. In Slovaki, ki se povrnejo iz Amerike v svojo domovino, grčeče agitirajo za to idejo med sorojaki. D. ustvo je na Mažarskem ustanovilo več ustanov, deli nagrade slovaškim pisateljem in umetnikom in je v živahnem denarnem promtu s denarnimi slovanskimi zavodi na Mažarskem. Mažarska vlada je vsled delovanja slovanskega društva baje zelo vznemirjena. Najbrže išče novih ničevih razlogov, kako bi zatiranim Slovakom zadela nov udar c. N., srečaje, da moč mažarskih vladnih nasilijev ne seže v Ameriko. Zato bodo naklepi, kako bi škodovali slovaški organizaciji v Ameriki, ostali le pobožne želje požidovljenih mažarskih mogotcev. Tudi

mnogo zatiranim Slovakom se bodo po organizaciji brezdvajbeno zjasnila vremena.

Posledice angleško-francoskega dogovora o Maroku.

Zaradi francosko-angleškega dogovora o Maroku je postal osobito na severu in vzhodu položaj zelo resen. V Tangeru je izginila vsa avtoriteta, dočim narašča predrznost sosednih rodov. Oblasti se boje odločno nastopiti, ker bi dobil Raisuli poane movalcev. Lupežev, ki so v kmili v poslopje nemškega posla ništva, še niso prijeli. Vse gibanje ima politični značaj. Pri Tetuanu so imei rodovi veliko posvetovanje in so sklenili ščititi promet, da ne dobi Francoska povoda za posredovanje. Francoska oklopna križarica „Kleber“ in križarica „Galilei“ bosta najbrže odpluli iz Toulona v Tanger.

Rusko-japonska vojska.

Port Artur.

Rusi cenijo število Port Artur oblega jočih čet na 45.000 do 50.000, nemški in angleški listi pa poročajo, da Port Artur oblega 80.000 Japoncev in da se je splošni veliki naskok na trdnjavo že pričel. Podrobnosti o dogodkih pred trdnjavo sedaj ni mogoče poizvedeti. Japonci upajo trdnjavo zavzeti v prihodnjih dneh, tuji častniki so mnenja, da Port Artur pred enim mesecem ne bo padel, Rusi pa trdijo, da sploh ne bo padel.

Skoro gotovo je pa res, da se splošni napad na Port Artur še ni pričel in so Japonci napadli le kako utrdbo pred Port Arturjem, ker list „Rus“ trdi, da so Japonci še 30 kilometrov vzhodno od trdnjave. Prednje japonske straže stoje na desnem krilu 17 kilometrov pred trdnjavo, na levem krilu pa 27 kilometrov. Na morju sedaj Japonci napadajo Port Artur le z napadi torpedov in s tem, da v bližini pogrezujejo mine. Ni skoro noči, da bi ruske utrdbe in ladje ne streljale, a kanonada je večinoma le kratka. Novega bombardiranja ali novega napada z branderji dosedaj Japonci niso izvršili. Vse druge č. ne vesti so neresnične. Rusko brodoge je popolnoma nepoškodovano in zadostno preskrbljeno s premogom in strelivom. Zdravstveni položaj v trdnjavi je izobren, istotako ima trdnjava dovolj živil in streliva. Večina prebivalcev je mnenja, da do splošnega napada Japoncev niti prišlo ne bo. Prodaja žganih pijač je prepovedana.

Pariz, 29. julija. Tu so mnenja, da bodo Japonci poizkušali Port Artur izstradati. Živila bodo dobivali preko Njučvana. Berolin, 29. julija. „Lokal-Anzeiger“ poroča, da je všel iz Port Arturja neki ruski častnik, ki poroča, da je portarturska posadka zelo navdušena. Japonci bi potrebovali 120.000 do 150.000 mož, da zavzamejo trdnjavo. Cene živil so se malo povišale. Dovažajo jih po morju.

London, 29. julija. „Daily Telegr.“ poroča: Od srede 10. ure se čuje na višini Simota v okraju Icu močna kanonada.

Položaj na bojišču.

Rusi so torej morali po hudem boju zapustiti Dašičavo o ter se umikajo proti Ljaojanu. Tudi v Njučvanu so že Japonci. To sta bila velika dogodka preteklega tedna. Vest, da bi bil Kuropatkin v bitki ranjen na rami, sedaj zanikujejo.

Dobili smo še naslednje brzojavke: Tokio, 28. julija. (Uradno.) General Oku poroča, da je japonska armada pri zasledovanju sovražnika 25. t. m. prodrla severno od Dašičava. Sovražnik se je umaknil v severni smeri od Dašičava. Njučjatun gori.

Berolin, 29. julija. Iz Peterburga poročajo: Neka ravnokar z bojišča došla oseba poroča, da je dobilo mnogo dopisnikov povelje, naj takoj zapuste prednje čete. Le nekaterim dopisnikom je dovoljeno, da ostanejo tam pod pogojem, da odidejo k določenim jim četam, katerih ne smejo zapustiti brez dovoljenja, ako nočejo, da se ravna z njimi kot z ogle duhi. Dopisovanje je vedno težavnejše, ker je cenzura nad pismi in brzojavkami vedno strožja.

Tokio, 29. julija. Reka Ljao je sedaj odprta nevtralnimi ladjam.

Peterburg, 29. julija. Ruska brzojavna agentura poroča iz Mukdena: Ker so se Rusi prepričali, da mnogi Japonci preoblečeni v Kitajce opazujejo gibanje ruskih čet ter to naznanjajo svojim četam, so do bile čete povelje, naj ne take ogle duhe streljajo.

Tokio, 24. julija. Čete Oku ve so zasedle Inka v.

Kaj pravijo Angleži.

Angleški listi so mnenja, da bo Kuropatkin pred Ljaojanom, kamor se Rusi umi

kajo, poražen. Ako se Japoncem posreči, Ljaojan vzeti prej, predno ga dosežejo umikajoče se ruske čete, tedaj so Rusi obkoljeni, kajti v zahodu najdejo vodne pokrajine brez mostov, reko Taitaiho, zasedeno od Japoncev, ki so tja pomaknili številne čete, da se ustavijo iz Mukdena dočim Rusom, ravnokar pa bodo Rusi dobili višine na vzhodu zasedene od Japoncev, za hrbtom pa — Okuve čete. Ako se posreči ta nađrt Japoncem, da gredo Rusi v to past potem je vojska v Mandžuriji končana in boj se bo koncentriral potem na Port Artur. Mogoče pa je, da Rusi še v zadnji uri zmagonosno z velikimi četami, če jih imajo že na razpolago, prodero iz Mukdena; tako uidejo nevarnosti, japonskemu zmagooslavju pa napravijo konec.

Japonska pred porazi?

O tem piše „Vestnik Mandžurskoj armije“: „Že pet mesecev izvršuje Japonska očitno pred celim svetom sama na sebi samomor. Vedno še pošilja svoje divizije in ladje na morišče, ter hoče rajše izkrevati, kakor se spametovati in vprašati, kaj to. Kaj je dosegla Japonska v petih mesecih? Popolnoma nič. Niti za korak ni bliže zmagi, pač pa je izgubila skoro polovico svojega brodograja ter je od srečnega izida vojske še bolj oddaljena kot prej. Najpreje poizkuša Japonska natančno izvršiti oni vojni nađrt, katerega smo od nje pričakovali ter bili zato dobro pripravljeni. Japonska trdovratno prodira v Mandžurijo, kar je pa njej v pogubo, ki se ji pripravlja v mandžurijskih soteskah, prelazih in globinah (Ali imajo Rusi res za to v Mandžuriji skrito vojsko? Sumljivo je, da operirajo Rusi na jugu s primerno malimi četami. Ali hočejo z njimi le izvajati Japonce v severno Mandžurijo?) Japonska generala Kuroki in Oku delata usodepolne napake Karola XII. in Napoleona, ter vedno bolj prodirata v notranje pokrajine in se vedno bolj oddaljujeta od morja, kjer sta imela preje svoja glavna torišča, toda tudi tam ne bodo Japonci več tako nekažno spoštovali.

Kita in pikelhavba.

Kitajska vlada je začetni novo bojevitost in veselje do reform. Te nove n. črte so najbrže napihali v ušesa starokopito h mandarinov njihovi japonski pojmatelji Ta živahnost se je pokazala najprej v tem, da so vojaški uradi zahtevali od vlade mn go denarja. Podkralji so pozvani, da se naj izjavijo, ali ne bi kazalo, da se odpravi iz kitajske vojske kita in vpelje pruska uniforma! Kitajec brez kite in s pikelhavo! Svet se res izpreminja!

Na morju.

Frankobrod ob M., 28. julija. „Frankf. Ztg.“ poroča iz Tokia: Vladivostoško brodoge je še vedno v bližini tokijskega zaliva. V Tokiu se boje za ladji „Kotondomaru“ in „Korea“. Mnogo ladij pogrešajo.

Suec, 29. julija. Angleško brodoge je iz Sueca odplulo na široko morje.

Berolin, 29. julija. Iz New Jorka poročajo: Več križaric je odposlanih v varstvo ameriških trgovskih ladij pred Jokohamo.

Boj v dolini Kvaoho.

Peterburg, 29. julija. (Uradno.) General Kuropatkin brzojavlja carju Nikolaju: Dne 25. t. m. sta pričela dva japonska bataljona prodirati po dolini Kvaoho. Prodajajoče Japonce so sprejeli naši strelci s strelji, na kar se je sovražnik umaknil. Prihodnjega dne zjutraj ob 5. uri je sovražnik pričel streljati iz dveh baterij, toda kmalu zopet nehal. Dne 27. t. m. je oddelek strelcev speljal ogleduhe v sasedo ter jih vsprejel s strelji. Mrtvih Japoncev je bilo 12, 20 pa ranjenih. Dva Japonca smo vjeli.

Baltiško brodoge.

Nihče ne ve, je li baltiško brodoge že odplulo iz pristanišča v Kronstadtu ali pa še celo ne bo odplulo. Oklopnice bodo težko odplule pred koncem septembra. Torpedovke so odposlali po železnici. Na Nikolajevi železnici so prepeljali 12 torpedovk. Vsaka torpedovka je slonela na treh vozovih. Tako bodo sedaj odpljali v prihodnjih 10 dneh v Vladivostok 36 torpedovk. Nekoliko častnikov baltiškega brodoge je dobilo povelje, da ne bodo odpluli z ladjevjem, iz česar sklepajo, da bodo Rusi zmanjšali brodoge za nekoliko ladij. Pariški listi pišejo: Zelo važno je, da bo dobilo vladivostoško brodoge torpedovke na pomoč, posebno ker bo v decembru odšel general Linjevič z enim vojnim korom iz Vladivostoka, zasedel Soeul ter onemogočil Japoncem umikanje. S tem nameravajo prisiliti Rusi Japonce do kapitulacije.

Učinek japonskih krogelj.

O učinku malokaliberskih japonskih krogelj poročajo: Vedno bolj se kaže, da malokaliberske krogelje niso nevarne. Tudi zastanejo navadno takoj za kožo ter jih

lahko odstranijo s prosto roko. Včasih še mole konci krogelj iznad kože. Tudi rane v pljuča niso nevarne. Neki dopisnik trdi, da je videl častnika, kateri je imel prestreljena desna in leva pljuča in vendar ni pljuval krvi. Tudi še nekateri lahko hodijo, četudi jih je zadela japonska krogelja. Vojski so kazali kape preluknjane od krogelj, dočim na glavi ni bilo opaziti nobene rane. Te krogelje povzročajo tako majhne rane, da jih je le težko s prostim očesom opaziti.

Kuroki — Poljak

Nečak generara Kurokija, ki študira v Berolinu, je izjavil, da je njegov stric japonski general Kuroki, sin poljskega plemeniša Kurovskega, ki je l. 1831. po velikem poljskem ustanku pobegnil in končno prišel na Japonsko, kjer se je oženil z neko Japonko. Sin iz tega zakona je sedanji general Kuroki, ki ima še vedno grb svojega očeta. Na smrtni postelji mu je oče dejal: Morda se enkrat še maščuješ nad Rusi, da so zatrli nesrečno Poljsko.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 30. julija.

Učiteljske plače in deželne finance. Danes pričnemo na prvem mestu objavljati vrsto člankov iz peresa državnega poslance dvornega svetnika g. Sukljeja o vprašanju glede zboljšanja učiteljskih plač na Kranjskem. Opozorjamo prisadete kroge na velezanimivo razpravo, ki seveda ni manifestacija katoliško-narodne stranke, temveč le stvarna študija odličnega strokovnjaka, ki hoče pojasniti to težavno vprašanje.

Vsesokolski zlet in njega zasramovalci. Največji zasramovalec vsesokolskega zleta je bil „Narod“ s svojim strankarstvom. S tem je starosta „Sokolov“ sam največ škodoval „Sokolov“. „Narod“ je „Sokola“ proglasil za strankarskega in če bi „Sokol“ proti temu kaj protestiral, moral bi protestirati proti „Narodu“ nerodnosti. „Sokola“ je „Naroda“ vtkal v politiko in odbor „Sokolov“ bi moral proti temu protestirati. Ako tega ne bo storil, tedaj se bo videlo, da so nekateri „Sokolci“ pripravljeni izpremeniti se v vrabce na grabljah. Mi slavnosti nismo nič zasramovali, obratno smo celo simpatično pisali o njej, reagirali pa smo na „Narodove“ infimije. „Narod“ pa menda še ni „Sokol“. Še sedaj „Narod“ ne preneha z izzivanjem in pravi, da mi sovražimo narodno idejo in slovansko misel in da se je pred vsem svetom pokazalo, „da med bojovníki za slovansko misel ni kranjskih klerikalcev“. Mi ne bomo reagirali na psovanje s „klerikalci“, ker to je pri „Narodu“ nekaj navadnega, a izjaviti moramo, da slovanski svet v Avstriji po dejstvih dobro é kdo je na Slovenskem res nositelj narodne ideje. V parlamentu naši poslanci stoje ob strani onih, ki se boré za slovansko, dočim se starosta „Sokolov“ boječe skriva pred vladnimi pogledi. Imenitni nositelji slovanske misli so ljudje, ki v zvezi z Nemci slovanska odborništva v zastopih oddajajo Nemcem in ki se iz slovanskih idealov vedno norčujejo. Dokler „Narodovci“ ostanejo v zvezi z Nemci, je vsaka njihova narodna slavnost velik švindal, pesek v oči, namenjen oslepiti javnost, da bi se potem zveza z Nemci tembolj neovirana lahko na skrivaj izvrševala. Tisti, ki se temu ne upajo ustaviti, res ne zaslužijo sokolskega imena, ampak so „Sokolci na grabljah“, pravi — vrabci. Če torej najnovejši član „Sokola“, g. Malovrh, piše, da je „čast sokolstva zahtevala, da je „Ljubljanski Sokol“ pustil na strani brezdomovinske klerikalce“, se mi prav pomilovalno smejamo. Za sedaj ne rečemo drugega, nego da je brezčastno pred slovanskim svetom bit i ob narodni boben, potem pa izdajati narod slovanski Nemcem. „Narod“ pa še piše, da bi mi morali biti hvalečni „za velikodušno prizanesljivost in za nobleso, da se niti z besedico pri tej slavnosti niso pred zastopniki vsega slovanskega ožigotali klerikalci po zaslužju“. A častivredna „Sokola“ Malovrh in Tavčar: Zakaj neki niste govorili! Privočili bi slovanskim gostom to zabavo — da bi vas bolj spoznali. Zato je dr. Tavčar tako

dolgočasno govoril, ker ni mogel in ni smel razviti svojih napa-
dov. Mi naj bi bili komu hvaležni, če je
igral vlogo hinavca! Mi bi prav nič
ne imeli proti temu, če bi gospodje „Naro-
dovi“ pokazali svojo niskost. Iz vsega
se kaže, da izvestna gospoda o
narodnih manifestacijah nima
pojma. Pri teh ob takih prilikah vse
prezro, kar bi dajalo manifestaciji strankar-
ski značaj ter jo s tem slabilo. „Narodovi“
klika, ki je nesreča vse narodno napredne
stranke, pa je tudi to pot iskala prepira in
res doseglja, da je „Sokol“ že z va-
bili postopal strankarski, a
mi smo v kljub temu napram sokolstvu za-
vzeli višje stališče. Da bi požirali vsako „Na-
rodovo“ neumnost, tega pa mi ne moremo,
ker nimamo takega okusa, kakor nekateri
ljubljanški „Sokoli“. Končno tudi pomilo-
valno odklanjamo „Narodova“ očitaja o
denuncijskem. Ljudje, ki izda-
jajo list, katerega delo ob-
stoji samo v denuncijskem, naj
molče o tem! Mi, ki smo zbrani
okoli „Slovenca“, ne moremo biti odgovorni
za kak članek „Vaterlandov“, kateremu o
ljubljanških „Sokoli“ nismo sporočili niti
besedice. Glavna glasila slovenska o slav-
nosti niso tako poročala, kakor pravi „Na-
rod“, zadovoljila so se s prav kratkimi po-
ročili. Menda tudi njim nič ne imponira
dvojna vloga ljubljanških „Sokolov“.

Slabo voljo dela očitno dr. Tav-
čarju to, da so češki listi v poroči-
lih o sokolski slavnosti dr. Tavčarja
ostentativno prezrli in za-
molčali. — „Narodni listy“, ki so pred
slavnostjo tako agitirali za veliko udeležbo
in ki poročajo obširno o vsaki najmanjši so-
kolski prireditvi, so po ljubljanški sokolski
slavnosti poročali izredno kratko in hladno.
Na prvem mestu citirajo „Slo-
venec“ članek, zlasti do-
slovno, kar smo opisali o sode-
lovanju vseh slovanskih strank
v Avstriji, da vržemo nemški
liberalni sistem ter o zvezi
med katoliško narodnim Slo-
venci in Čehi v državnem zboru.
Nato citirajo še nekaj praznih „Narodo-
vih“ fraz. O dr. Tavčarju — nič! Tu se je
pokazalo, da Čehi kot realno misleči
ljudje dobro ločijo med praznim, votlim
bobnenjem pokvarjene pavke in med odlično
besedo značajnega prepričanja. — Da pada
senca tega razočaranja in preziranja od sta-
rosta na celo slovensko „Sokolstvo“, to je
zasluga onih, ki zaveznika Schweglovega no-
sijo na svojih ramah.

Kako delajo za „Sokola“. Nekdo je
izprožil misel, naj se ustanovi „Sokol“ na
Jesenicah, ker je „Sokol“ obramba proti
nemštvu. Jeseničani pa so povedali, da se to
na dr. Tavčarju prav nič ne pozna in da se
o tem ne more govoriti, dokler je starosta
ljubljanškega „Sokola“ zvezan z Nemci. Zato
je „Narod“ sedaj hud na „klerikalce“, kakor
nas vedno prijazno naziva. Za jeseniškega
„Sokola“ dela „Narod“ s psovkami,
katere navajamo med jeseniškimi novicami.
Če je „Narod“ nedavno dejal, da čast so-
kolstva zahteva, da se pusti na strani brez-
domovinske (!) „klerikalce“ in da „klerikalce“
ne more biti „Sokol“, zakaj je torej hud, če
čast naša zahteva, da se ne družimo z
ljudmi, ki tako nesramno psujejo. Najslabša
reklama za „Sokola“ je pač „Narod“, iz
katerega vedno gleda nemško
slovenska zveza. „Narodovih“ vrab-
cev ne maramo!

Dr. Tavčar — odhaja? Dr. Tavčar
pravi v „Narodu“, naj ne krčimo, ker se
bo itak zgodilo po naši želji. Mož namerava
odložiti čast „Sokolovega“ staroste, katerega
delo in neizmerni trud pri sokolski slav-
nosti ga je tako potrl. Mož, dasi starosta,
se namreč niti odborovih sej ni udeleževal.
S tem se je menda tudi dr. Schaffnerju za-
spat pobahal. „Sokol“ Tavčar bo torej šel
spat. D bro poživaj na nezasuženih lavo-
rikah! Na poti spoznanja je dr. Tavčar že.
Naj pride še glede drugih mnogoštevilnih
svojih dostojanstev do pravega prepričanja,
da je za — nič.

Narodni kolek. Čehi so vpeljali ne-
davno narodni kolek za pisma, s katerim,
ako se splošno vpelje, bodo dobili mnogo
dohodka za svoje narodne namene. Na Go-

riškem so začeli to posnemati. Liberalna
stranka, na čelu ji Gabršček, je začela ljuto
odbijati narodni kolek, ker se ta denar ne
izteka v njene roke. V Ljubljani vpeljuje
narodni kolek dijaško ferijalno društvo
„Prosveta“. Misel je dobra, ali pa je
ferijalno dijaško društvo, tista za-
upanja vredna narodna trdka, ki bo to iz-
peljala in trajno vodila? Mi predlagamo,
naj družba sv. Cirila in Metoda
zase vpelje narodni kolek, ki ga naj sama
izda in razpečava. Tako bo stvar v pravih
rokah, bo živela zaupanje ter se bo brez
dvoma jako razširila. Tedaj odpadejo tudi
pomisleki, ki jih imajo nekateri. Saj se nam
ne more diktirati, da bi zaupali novemu,
komaj ustanovljenemu, liberalno pobarvanemu
dijaškemu društvu, katerega življenje
traja dva meseca, tako važno, vsemu sloven-
skemu narodu namenjeno akcijo. Naj vod-
stvo družbe sv. Cirila in Metoda o tem resno
premišljuje!

Praški župan Strossmayerju. Praški
župan dr. Srb je poslal djakovskemu škofu
sledenjo brzojavko: „Vasa ekselencija! V
imenu predsedniškega sveta kralj. glavnega
mesta Prage Vam izražam željo, da bi Naj-
višji Vam dodelil, da se čim najpreje okrepi
od sedanjega boleznega udarca, in da bi nam
ohranil častnega občana in diko vsega“ slo-
vanstva še mnogo let.“ Škof Strossmayer je
odgovoril: „Najsrčnejšo zahvalo za prijateljski
spomin! Hvala Bogu, bolje mi je. Pri-
poročam se še dalje v ljubezen in molitev
slavnemu zastopstvu in želim vse najboljše
zlati Pragi. Strossmayer.“

Biskup Strossmayer pride danes zve-
čer preko Zdanega mosta ob 7 uri v Za-
greb. Mesto bo njemu na čast v zastavah.
Z ozirom na stanje biskupovo je občinstvo
naproseno, naj opusti veselje in govore in
naj ga le tiho pozdravlja. Zadnje vesti iz
Rogatica poročajo, da je biskup na potu po
polnega ozdravljenja, a še vedno slab.

Volitev župana v Kranju. Iz
Kranja se nam piše: Dne 29. julija zve-
čer ob 6. uri je bila v Kranju volitev žu-
pana in občinskih svetovalcev. Za župana je
bil izvoljen z 22 glasovi gospod Karol
Savnik. Po volitvi je rekel g. Savnik:
„Da ne bodem delal zgage, izjavljam, da iz-
volitev vsprejemam“. Jako točno je s temi
besedami pojasnil položaj, kajti nastala bi
bila med liberalci velikanska zgaga, ako bi
bil on izvolitev odklonil, oziroma ako bi bil
oče vse zgage imel pegum, integriti svoje
roke po županskem stolu. Za svetovalce so
dobili od 27 volilcev: Dr. Stempihar 21, F.
Sajovic 19, F. Polak 18 in Vinko Majdič
17 glasov. Župan Savnik je v svojem na-
govoru povdarjal alogo. Lepa beseda! No-
vemu županu na čast je sinoči meščanska
godba napravila podoknico. Zažgal se je
tudi umetni ogenj.

Otvoritev „Aljažvega Doma“.
Slovensko planinsko društvo
priredi v nedeljo, dne 7. avgusta,
slovesno otvoritev Aljažvega doma v Vra-
tiah, ravnokar dogotovljene krasne planin-
ske stavbe. Planinci in prijatelji planinstva
ter narave udeležite se mnogobrojno te slav-
nosti! Proslaviti je završeno delo, postavl-
jeno v najdivnejši alpski dolini tik pod or-
jaškim Triglavom — delo, ki bode leta
in leta kazalo širnemu svetu žilavost in
požrtvalnost slovenske matere sinov. Po-
drobni spored se pozneje priobči. — Odbor
„Slovenskega planinskega društva“.

Požar v Podpečih. V četrtek si je
cgledal pogorišče vladni svetnik gospod dr.
Gstettenhofer. Zavarovalnina znaša
21500 K. — Stirje niso bli zavarovani.

**Premembe v frančiškanski pro-
vinciji.** V Ljubljano: P. Alkantara
Crtanec, p. Guido Rant. — V
Kamnik: P. Kazimir Zakrajšek,
katehet. — V Pazin: P. Odorik Krei-
ner, gvardjan, p. Teofil Zajc. — V
Brezice: P. Simon Čurin. — V Go-
rico: P. Arhangelj Appej, p. Vin-
cencij Kunstel. — V Maribor: P.
Fulgencij Trafela. — K Sv. Tro-
jici: P. Pius Zankar. — Na Brezje:
P. Ananija Vračko, p. Klemen
Grampovčan.

Iz kamniške okolice: Dne 27.
t. m. popoldne je toča pobila po polju med
Lukovico in Mengšem, a bolj na ozko, ven-
dar pa jako hudo. Vse belo se je videlo

tudi na St. Urški gori. — Daé 30. julija
zjutraj je p gori „Mlinarju“ v Radomlju
blev, akde je in kozolec. Pisker z hrjavice
so dobili podl ten.

Gasilci, pozor! K slavlju
25 letnice gasilnega društva
postojnskega, kateri se vsrži
dne 14. avgusta, prijavilo se
je že sedaj nad 600 gasilcev,
dasi se bode pričelo z razpošiljanjem vabil,
odnosno sporedov, šele te dni. Ne zamudite
ugodne prilike, ogledati si za malenkostno
vstopnino svetovnoslovesno jamo postojnsko
v vsem šarobnem sijaju. Obed za moštvo
oskrbel je odbor po ugodnih, nepretiranih
enotnih cenah po vseh postojnskih gostilnah
ter da s razdele udobno gasilci po krčmah.
Na pomoč!

Vojaške vesti. S 1. avgustom je
imenovanih 49 podčastnikov za provijantne
častniške namestnike, med temi narednik
A. Schlegel 47. pešpolka pri 7. polku,
rač. podčastnika Franc Pintar pri 17. in
Jos. Podboj pri 47. Premeščena sta stotnik
pl. Pisačič 97. polku, poročnik Josip
Heyer 7. polku.

Iz Senožet: Gad je pičil v
Dolenji vasi 14letnega šolarja Jožefa To-
mažiča v prst desne noge pri nakladanju
snopja. Nezvestnega so prinesli na dom.
Brez hitre zdravniške pomoči bi mu bili
težko rešili življenje. — Kakor go be
po dežju so zrastle krčme v Senožetah.
Z njimi pa se je tudi pomnožilo po-
nočno razgrajanje. Če vržejo raz-
grajaje iz ene gostilne, kolovratijo v pozni
noči v drugo. Kaj je tukaj policijsko uro?
Koliko časa bo še spala krajna policija? No,
pa če „uzorgostilna“ tako spoštuje
policijsko uro, kako šele druge! Čas je že,
da se razgrajanju napravi konec. — Naj-
novejša krčma, ki je zrastle na
senožetkih tleh, je zunaj rdeče
pobarvana. Kdo ugame zakaj? — Iz
ravnotežja je spravilo tukaj-
šnje liberalce konsumno društvo v Dolenji
vasi. Mislili so, da je že poginilo, pa je šele
začelo živeti. „Zabavljati moramo“, pravijo
ti možje, „pili pa bomo tudi mi v konsumu
radi“. Žalostno sameva že nekaj
mesecev bela hišica v Senožetah.
Nekdaj se je tako prijetno kadilo iz nje-
nega kovinskega dimnika, zdaj pa nič več
ne. Kaj to pomeni? Čujte novice, katere
svet še ni slišal. Tista bela hišica je li-
beralna mlekarne in sirarna.
Na napačni podlagi zasnovano podjetje je
klaverno propadlo. Če bi bilo klerikalno,
bi se zdaj svet že nekaj časa majal v svojih
tečajih, ker pa ni — je pa vse prav. Ako
še kedaj, kakor klerikalni zmaj, oživi,
bomo svetu poročali. — Po letu mrzla
voda, po zimi hladna! To za-
hteva pravi okus. Tukaj je pa ravno na-
robe. Po letu pijemo gorko, po zimi ledeno,
ob deževju rumenkasto. Pravijo, da celo
močerad ni tako redka prikazen v tej te-
kočini. Ni čuda, da ljudi tako rad lomi
kašelj in nahuha, katar in prehlad, želodčni
krč in zobobol, trganje po udih in migrena.
Cevi vodovoda so preplitvo položene, po-
nekod bi se bilo baje mogoče izpodtakniti
ob nje. Zdaj ob tej vročini bi bil pravi čas,
da nam pride deželni nadinženjer
odpraviti te nedostatke. Pričakujemo ga že
nestrpno. — V vasi Gabrče imajo
tri vodnjake. Prvi, ki ima klasično ime
„junec“, deluje še iz davnine. Drugi je bil
napravljen pred 20 leti s podporo kmetijske
družbe. Tretji pa s podporo dežele in države
pod zaščito deželnega odbora. Zadnja dva
ne funkcionirata. Le stari „Junec“ privošči
ljudem nekaj vode, katero pa je treba prej
precediti na sito, drugače ni užitna. Vel-
možni tukajšnji župan obeta ubogim prebi-
valcem že dve leti pomoč. Pa je ni in je ni.
Ubogi ljudje!

Krvavi dogodki v Bosni. „Hrvat
sko Pravo“ poroča iz Bane: Na dan srb-
skega praznika sv. Petra so se vsrili v
Priteci krvavi izgredi. Istega dne se je zbralo
pred tamkajšnjo cerkvijo do 1000 Srbov, da
praznujejo praznik. Ko je tja došlo do 35
mohamedancev, napadli so Srbi mohame-
danskega kovača Sefića ter ga pobili s ka-
ment. Nato so pričeli vpiti Srbi: „Pobijte
japonske pse, ki podpirajo sovražnike naših
bratov Rusov!“ Več mohamedancev je težko
ranjenih obležalo na bojišču.

Pekovski mojstri v Oseku so
radi zadnje stavke pekovskih pomočnikov
zvišali ceno kruhu.

Vodovod bodo napravili na postaji
državne železnice v Rastingu na Gorenjem
Stajerstem. Ponudbe sprejema do 13. avg.
ravnateljstvo v Blaku.

21krat zabodla novorojenca je
dekla Kira Gjukić v Harkanovih v Oseku
je bila radi detomora obsojena na pet let
ječe.

V spanju ubit. V Rogezi pri Ma-
riboru sta se saria posrtnikov sin J. Kreit-
ner in Alojzij Marčič. Ko je Kreitner v pi-
janosti zaspal, je prišel Marčič zopet nazaj
ter Kreitnerja tako udaril, da je bil takoj
mrtev.

Samomor v tujini V Schitterai-
chetu na Gorenjem Avstrijskem se je ustrelil

57letni klobučarski pomočnik Martin Kova-
dič iz Prešne pri Novem mestu.

Vsed stekline umrl je pri Topli-
cah na Dolenjskem 4¹/₂ letni Anton Kresse.

Raspisana so steklarska in pleskar-
ska dela za nove poslopje okrajnega gla-
varstva v Litiji.

Radi ljubosumnosti. V Trnju pri
Ilirski Bistrici sta se spila dva delavca, prvi
z imenom Arpad Schober iz Bestera na
Ogrskem, drugega ime ni znano, radi nata-
karice Ane Weiss. Schober je zagrabil pa-
lico, katera je stala v kotu gostilne in je
udaril svojega tovariša tako po glavi, da se
je krvavec nezavesten zgrudil po tleh. Ne-
srečnega so morali prepeljati v bolnico, kjer
bo le težko okreval. Schobra so orožniki
aretirali.

Preveč glasen je bil včeraj I. B.,
mizar na Viču, ki je bil nekaj let v Ame-
riki in prinesel domov nekaj stotakov. Ker
ga domači niso mogli pomiriti, so prišli
orožniki in ga odpeljali na odgovor.

Mesto veroučitelja na I. državni
gimnaziji v Ljubljani je razpisano do 10. av-
gusta. Prošnje na naučno ministrstvo se vla-
gajo potem dež. šol. sveta.

Posl. V. Pfeifer biva sedaj v To-
plicah pri Novem mestu ter ostane ondi dva
ali tri tedne.

Tatvin okoli Kostanjevice je
sumljiv iz prisilne delavnice odpuščen dvaj-
setletni Alojzij Cunk s tovariši, ki so
bili istočasno izpušteni iz prisilne delavnice.

Vojaška jenetika — pobegnili.
Iz tržaške vojaške bolnice sta pobegnili
dva jenetika: Bivši narednik 87. pešpolka
Henrik Rozman iz Maribora, ki je prejšnje
leto poneveril iz polkovne blagajne 12.000
kron ter nato ubežal v Svico, kjer so ga
prijeli, in bivši četovodja 97. pešpolka
Martin Bernhard, ki je v Gorici napadel in
težko ranil neko deklico, da je kmalo nato
umrla. Oba sta bila v opazovalnem oddelku
za blazne. Raztrgala sta mrežo svoje celice,
spustila se po zvezanih brisačah na tla ter
prišla čez tri metre visok zid na prosto.
Dokazala sta, da nista neumna. Vojska, ki
je stal pred dotično celico na straži, so radi
nepazljivosti zaprli.

Starši, pazite na svoje otroke!
V Vodican so orožniki aretirali oženjenega
krojača Janeza Nachtigala doma iz Zapog
pri Kranju, kateri je izvalil 14letno gosa-
čevo hčer Marijo Kmove iz Vahovč v svoje
stanovanje ter jo oskrnil. Deklica leži bolna,
a Nachtigal je v zaporu.

Planinski izleti in veselica v
Bovcu. Češko-slovenski pian. akademski
krožek iz Prage priredi v dneih od 7. do 14.
avgusta več izletov po bovškem veleorju.
Dne 7. avg. je sestanek čeških in slovenskih
udeležencev ob otvoritvi Aljažvega doma,
na Vratih, in odhod v trentsko dolino. Dne
8. avg. ogled trentske kotline, odhod po
soški dolini proti Bovcu; 9. in 10. avgusta
izlet na Kanin; 11. in 12. izlet na Mangart;
13. avg. v Logu planinska seja. Naslednji dan
je veselica v Bovcu. Izleti obljublajo biti
jako zanimivi. Kdor se ne more udeležiti
vseh izletov, naj blagovoli priti vsaj k seji
in veselici. — Odbor.

Cerkveni ropi. Že v nekaterih šte-
vilkah smo poročali o raznih cerkvenih ropi-
h, ki so se dogodili v zadnjem času. Zlo-
činci se niso zadovoljili samo s svetimi po-
sodami, navadno so odnesli tudi sv. Rešnje
Telo. Čemu so je rabili? Nedavno je vpra-
šal neki paznik enega hudodelnika, ki je
kradel po cerkvah: „Ali bi še hotel iti ka-
terikrat krast v cerkev?“ „O š, a samo
tam, kjer bi se dobilo saj za kakih 1000 gld.,
drugače se ne spleča. Ko smo zadnjič kradli,
nismo dobili za posode kaj prida, naj več
smo dobili za sveto Rešnje
Telo“. Komu so je prodali, ni hudodelec
povedal, najbrže židom ali prostozidarjem,
in kaj se je tam godilo Kristusu, si lahko
mislimo.

Nesreča v graški bolnici. V
graški bolnici je pri snaženju oken padla iz
drugače nadstropja na tlak sestra L. Steiner
ter obležala mrtva.

Toča je dne 27. t. m. v Tunjicah
nekoliko obhla.

Velik vihar je bil v sredo popol-
dne. Podri je v Jaršah osem kozolcev pol-
nih žita. Med nevihto se je usula gosta toča,
ki je vse poljske pridelke uničila. Ali
bi ne bilo mogoče dobiti kake državne pod-
pore?

Krvav pretep. V nedeljo teden so
v Borovnici v neki gostilni popivali domači
fantje. Med njimi je bil tudi neki France
Klaneček, stolar, doma od Sv. Trojice pri
Ptuj, in pa neki laški delavec, katerega
niso poznali. Tako so celo popoldne popivali
ter tudi ob glasovih harmonike plesali. Prišlo
je pa proti večeru do malega prepira, v ka-
terem je oni Italijan Klanečeku prisolil eno
zaušnico, izgovorivši ob enem neko psovko.
Zaušnica je pa bila povod krvavemu pre-
tepu. Ker pa gostilničar ni hotel imeti pre-
pira in pretepa v hiši, je vse pognal na
cesto. Klaneček potegne nož iz žepa ter leti
za onim laškim delavcem. Pri tem je bil
pa tudi neki hlapec, kateremu je Klaneček
v pijanosti prerezal trebuh, misleč, da je

zasadil nož onemu laškemu delavcu. Hlapca so morali odpeljati v bolnico, Klanečka so pa orožniki aretirali in odpeljali v zapor c. kr. okr. sodnije na Vrhniki.

— **Velika toča** je v St. Vidu na Vipavskem uničila mnogo vinogradov.

— **Narodni dom v Trstu** ne bo slovesno otvorjen, ker tega ne dopuščajo izjemne razmere, ki vladajo sedaj v Trstu.

— **Nekaj veselega iz Kropo.** Prejeli smo naslednji dopis: V Kropi smo imeli dva vesela dneva, kakršnih si Kroparji še vedno želimo. Dne 24. t. m. je daroval novo mašo gospod A. Zgaga v domači župni cerkvi; krasen cerkven govor je imel gospod dr. Prelesnik. Na predvečer so domači pevci pod vodstvom gospoda J. Legata priredili novomašniku podoknico. Na sv. Ane dan pa se nas je okoli 300 Kroparjev in Kamnogoričanov na povabilo gospoda načelnika naše željijske zadruga zbralo pri kapelici, od koder smo, moleč sveti rožni venec, koračili na Brezje. Tu je bila ob pol 10. uri sveta maša, katero je daroval gospod J. Solar; pri maši so peli domači pevci. Med obedom na vrtu gospoda J. Finžgarja so se vrstile razne navdušene napitnice. Gospod Josip Solar je naglašal pomen sestanka Kroparjev in Kamnogoričanov ter priporočal edinstvo v boju za obstanek. V imenu Kroparskih delavcev se je mladenič Ivan Zupan zahvalil ter navduševal zbrane za slogo v drugi. M. Mikelj iz Kamne gorice se je zahvalil bratoma Solar za trud in požrtvovalnost. Načelnik gospod Fr. Solar se je delavcem zahvalil za obilno udeležbo ter obljubil nadaljno pomoč. Nadzornik zadruga V. Solar je pojasnil težave zadruga, ki se mora boriti tudi z nasprotji. Izvedeli smo, da zadruga ni bankrot, kakor je pisal »Narode«, dasi so protivniki vse blago cenili pod ceno, vendar so na veliko zažudanje izračunali 14.000 kron rezervnega zaklada, torej 8000 kron več, nego preje. Med obedom pa je prepeval tudi moški zbor Kroparski in kamnogoriški pod vodstvom gosp. Legata. Nato smo se poslovili od Marije Pomagaj, prosej jo zdravja in dela. Lep je bil dan, ko smo se zbrali Kroparji in Kamnogoričani pod okriljem Marije, spominjajoč se svojih žuljev.

— **Konjerejske zadruga** namerava ustanoviti konjerejski odsek c. kr. kmetijske družbe Kranjske, in sicer za politični okraj Radovljica s sedežem v Lescah, za politični okraj Kranjske s sedežem v Kranju ter za politična okraja Krško in Novomesto s sedežem v St. Jerneju. Konjereji, ki se za to redno zanimajo, naj pridejo ob konjskih premetavanjih, in sicer v Lesce dne 2. septembra, v Kranj dne 13. avgusta in v St. Jernej dne 20. avgusta t. l. na posvetovanje, da izvolijo pripravljene odbore za dotične okraje. Zadruga pravila so že sestavljena. Posvetovanja se bodo vršila po dovršenem premetavanju v gostilnah: v Lescah pri Wuchererju, v Kranju pri Petru Majerju, v St. Jerneju pri Tavčarju.

Ljubljanske novice.

Organizacija Nemcev v Ljubljani se vedno bolj izpopolnjuje. Sedaj dobe zopet novega urarja, ki bo prišel v Weberjevo prodajalnico, dočim se g. Weber preseli na drug prostor.

Dve sestri utonili. Včeraj sta pri Gruberjevem kanalu v Ljubljani utonili nezakonski 6letna Stefanija in 8letna Albina Golmajer. Rešitev ni bila mogoča, dasi je plavalni mojster vojaške plavalnice g. Jožef Gerdin takoj skočil za deklicama. Mati ponesrečenih deklic je v Ameriki.

Povožena otroka. Posestnik Janez Komatar iz Štefanje vasi je včeraj s senenim vozom na Dolenjski cesti povozil 15letno Ivano Kosmač in njenega 7letnega bratca Rudolfa. Voz je šel preko dečka ter mu prizadejal nevarne poškodbe. Deklici je izbito čeljusti. Prepeljali so ju v bolnico.

Sinočnega promenadnega koncerta družbene godbe se je udeležila obila množica občinstva iz boljših slojev, ki je pazno sledila eksaktnemu prozivljanju posameznih točk. Vsa čast g. kapelniku! Občinstvo je posameznim točkam aplavdiralo. Po koncertu se je izrekla splošna želja, da bi godba take koncerte vsaj vsako soboto prirejala.

Opozorjamo na vrtno veselico tobačnega delavstva, ki se bo vršila jutri teden pri Plankarju na Dolenjski cesti. Svira mestna godba iz Kamnika. Več bomo še poročali, za danes naj zadošča to obvestilo.

Gozdna veselica. Še enkrat opozorjamo na gozdno veselico, katero priredita skupno I. hrvaško društvo »Kolo« in pevsko društvo »Ljubljana« v nedeljo, dne 31. t. m., pri Gonžku. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 10 h za osebo, otroci pod 10. leti so vstopnina prosti.

Umrli so Jožef Marija Kremzel, usmiljenka, stara 42 let, Radeckega cesta 11, jetika; Katarina Meglič, branjevka, stara 40 let, srčna hiba; Fran Dacar, piamončev sin, star 4 leta. — V hiralnici Marija Sodar, buharica.

Vrtno veselico priredi jutri ob 5 uri popoldne tamburški klub »Zvonček« pri »Kamničanu« na Karloški cesti št. 4. Vstopnina prosti.

Vrtna veselica gasilnega društva Vič Glince, katere se vrši o priliki praznovanja 30letnice društvenega obstanka v nedeljo 31. julija, utegne biti najlepša, kar jih je društvo priredilo. Postavljenih je že več slavolokov, nadalja visok mlaj za plezanje, slavno občinstvo zabavalo se bode ob zvokih sedaj jako izveštane ljubljanske družbene godbe, v mraku pa se bode zažigal umetni ogenj. Razen tega je še za veliko druge zabave obilo priskrbljeno.

Socialno demokratični šoh pekovskih pomočnikov se je vršil predvečer šim. Lohart je računl 4 krone, da je prišel na šoh povedat, da se njemu gnujisi kruh, ki ga izdeluj. — soc. d. m. peki.

Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani ima v četrtek, dne 4. avgusta t. l., ob pol 10. uri popoldne, v dvorani mestnega magistrata redno javno sejo s sled-čim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnje seje. 2. Naznanila predsedstva. 3. Naznanila tajništva. 4. Zbornični račun za leto 1903. 5. Poročilo o prošnji od bora za prireditelj razstave vajeniških del za podporo. 6. Poročilo o dopisu c. kr. deželne vlade glede p. d. r. snuodi se obrtni na daljevalni šoli v Idriji. 7. Poročilo o prošnji krojaške zadruga za podporo k prireditvi knjigovodnega tečaja. 8. Poročilo o dopisu »Matice Slovenske« glede imenovanja zborničnega z. stopnika v odsek za izdajo nemško-slovenskega tehničnega slovarja. 9. Poročilo o dopisu c. kr. deželne vlade glede podpore zimskim učnim tečajem za stavbne rokodelce na umetno obrtni strokovni šoli v Ljubljani. 10. Proračun o stroških za ustanovitev in vzdrževanje višje trgovske šole v Ljubljani in o njih pokritju. 11. Poročilo o obrtnih pravilih gasilničarjev. 12. Poročilo o dveh rekurzih proti predpisu zbornice doklade. 13. Samostojni predlogi gg. zborničnih svetnikov.

Sumljivega človeka aretirali. Aretiral so včeraj v neki gostilni v Kolodvorskih ulicah nekega Marka Halužana, tapetnika iz Zagreba. Halužan je prišel včeraj v spremstvu neke ženske, katero je izdal za svojo soprogo, v Ljubljano. Iskal je prenočišča ter ga tudi dobil v neki gostilni v Kolodvorskih ulicah. Gostilničarka mu je dala listek za tuje, da bi ga izpolnil. Halužan se je obotavljal to storiti. Ko je prišel drugo jutro policijski organ po listke, mu je gostilničarka povedala, da imenovani tujec noče izpolniti listka, ter je ob enem naznanila, da je prišla z njim tudi neka ženska, katere jo je naprosila, da ji naj posodi eno krilo. Gostilničarka ji je dala krilo, ki je bilo vredno 12 K, a ženske ni bilo nazaj, šele potem je dobila krilo nazaj od neke druge ženske, katere ji je povedala, da je krilo kupila. Ko je policijski organ zahteval ime tujčeve in pa one ženske, je ta napisal svoje ime kot Marko Halužan, Hum Predgrad pri Varaždinu in ženska je Zofija Reichner iz Predgrada pri Varaždinu, brezposelna natakarka. Reichner je takoj, ko je zapustila gostilno, pobegnila. Ker je pa zunanost in pa vedenje tujčeve bilo zelo sumljivo in ker je tudi gotovo svoje pravo ime zamolčal, ga je policijski organ pozval, naj se poda z njim na policijo.

Posebni vlak iz Ljubljane v Postojno bo dne 14. avgusta. Baje je oglašeno, da 500 udeležencev.

Knez Windischgraetz star. se je danes mimo Ljubljane peljal na Bled.

Vojaški vlak. Danes zvečer ob 6. uri pride v Ljubljano vojaški vlak iz Grada. V Ljubljani ostane 1. uro 10 min., nakar odpeje vojaške na Notranjsko k vojaškim vajam.

Slov zidarsko in tesarsko društvo priredi 14. avgusta venko vrtno veselico v restavraciji pri »Novem svetu«. Kegljanje na dobitke se prične dne 1. avg. nakar se s t. m. prične vabi.

Tatinska dekla. 17letno deklo K. G. iz Pirešic na Stajerskem so aretirali včeraj pred odhodom na južnem kolodvoru. Ukradla je več stvari svojemu gospodarju, gasilničarju I. K. na Marije Terezije cesti.

Godba 27. pešpolka se pelje jutri popoldne k vojaškim vajam na Rakek in se vrne s polkom v Ljubljano po končanih vajah dne 12. septembra.

Razstava Danes, jutri in pojutrišnjem je v škofiji odprta razstava cerkvenih oblačil, katero je priredila bratovščina vednega deščanja. Prijatelji cerkvene umetnosti in zlasti člani bratovščine presv. Rešnega Trilasa so uljudno povabljeni, naj si razstavo ogledajo, da se prepričajo, kako se porabljajo prispevki. — Vsa oblačila se bodo brezplačno razdelila cerkvam naše škofije.

Z živinskega trga Poroča se nam, da je minul četrtek g. Ilija Predović dobil iz pitušča v Barcu 121 mladih prašičev pitancev, katerih ima še precej na prodaj.

Na l. mestni deški ljudski šoli je polpolni mesto učitelja.

Ponesrečeni zidar umrl. V deželni bolnici je umrl Jožef Laharnar z Gore pri Idriji. Padel je pri delu 7 metrov globoko.

Maturo na ženskem učiteljskem je napravila z odliko tudi gđ. Marija Pezdur, kar je pomotoma izostalo v zadnjem poročilu.

Musica sacra. V stolni cerkvi v nedeljo, 31. julija, velika maša: Maša »Salve Regina« zložil G. E. Stehle, graduale »Justus ut palma florebit« Anton Foerster, oferitorij »Veritas mea« dr. Franc Witt.

Na oklicih so: Anton Knez, ključar in Apolonija Rakovše. Anton Smerke, pekovski mojster in Jožef Lavrič.

Brzovlaku se pokvaril stolj Brzovlak, ki pride v Ljubljano ob 5:42 popoldne, se je zakasnil 36 minut, ker se je na postaji Rimske toplice pokvaril stroj. Tja je moral na pomoč pomožni stroj z Zidanega mosta, da je mogel vlak naprej.

Predzna nemškutarija. Restav. terka na Koslerjevem vrtu prireja v četrtkih koncerte, za katere ima samonemške vstopnice. To je škandal in treba bo vprašati Koslerjevo tvrdo, zakaj pripušča tako izzivanje slovenskega občinstva. Pri slovenskih veselicah ni nikdar na vrtu Ciril in Metodovih vžigalic. Slovenska društva bodo menda sklenila, da toliko časa ne prirede svojih veselice na Koslerjevem vrtu, dokler ne dobi restavracija pri slovenskih veseliceh Ciril in Metodovih vžigalic.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani

V ordinacijski sobi zdravnikov se je zastupila na Dunaju 28. letna Ana Valentin. — V konkurz bo prišla velika tržiška in dunajska vinska trdnjava M. & I. W. H. — V Srbiji so imeli vročine 36 stopinj C v senci in 50 stopinj C na s. in u. — Požar v Winterbergu. Iz Prage poročajo: Po došlih avtentičnih poročilih znaša škoda, povzročena po požaru v Winterbergu 700.000 kron. Pogorelci so bili zavarovani pa le za 156.000 kron. Kolikor se je dosedaj konstatiralo, je prišlo pet ljudi ob življenje. Povodom gašenja je bila ena oseba težko, 30 pa lahko ranjenih. — Moka se je vsled velike suše podražila. — Rektor Demelius — ponesrečil. Rektor inomoškega vseučilišča, dr. Demelius, ki je deloval tudi dolgo časa na graški pravoslavni fakulteti kot izredni profesor, je žrtva grozovite neizgode. Kakor poročajo iz Zrnat, je odšel p. n. ardelec z nekim vodnikom iz Saldena na Gabelhorn. Zaslata sta med skalovje. Nisi so jih mrtva. — Gledališki ravnatelj Purshian — umrl. Ravnatelj kolinskega mestnega gledališča Oon Purshian, bivši ravnatelj združenih gledališč v Gradcu, je umrl 28. t. m. v Oberndorfu zadet od kapi. Obsodba ruskih ogleduhov. Dunajski sodišče je dne 28. t. m. obsodilo Ludovika Dyroza radi poskusnega ogledu štva, golufije in obrekovanja na 18 mesecev težke ječe, Simona Livrova, ki pravega imena noče povedati, pa na leto težke ječe. Nova odredba ministrskega predsednika Körberja določa, da se naj mladoletne otroke, ako so pravno zanemarjeni, vzame staršev in odda zavodom, če je preiskava dognala, da so tega krivi starši. — Dva delavca je zasulo, kakor poročajo iz Celovca pri zgradbi karavanškega predra. — Kravate tepež v kavarni. V Bakarštu so se dne 28. t. m. kravate tepli v kavarni »Macedonia«. Makdonci med sabo. Prejšnjega nadzornika rumunskih šol v Makdoniji, Lazareska, ki je nekaj časa sam prišel izdajati Grkom prijazno glasilo »Balkan«, so, ko je vstopil v kavarno, rojaki Makdonci prišli psovati raditega. Prišel se je prepri, kateremu je sledil tepež, in Lazaresko je z revolverjem ustrelil Makdonci, profesorja Papahagija. Nek drug Makdonci je pa z revolverjem ustrelil Lazareska. Policija je več oseb zaprla.

Iz brzobjav

Trst. Tu so splošno mnenje, da pred enim letom tu ne bo novih občinskih volitev.

Berolin. Švedsko delavstvo pripravlja za prihodnje leto splošno stavko, da ž njo prisili državni zbor dati delavstvu večjo volilno pravico.

Atena. Grška infanterija in artilerija dobila nove puške in topove.

Benetke. »Gazetta di Venezia« poroča, da so napravili v beneškem arzenalu dve novi oklopnici s 5000 tonsmi vsebine in 26 vozli hitrosti.

Budimpešta. Imunitetni odsek drž. zbora je sklenil izročiti sodišču razne poslance radi dvoboja, razžaljenja časti, poslanca Pavla Nessija pa radi poverjenja.

Berolin. Nova nemško-ruska pogodba je podpisana.

Dunaj. Nemci v Solnogradu hočejo prirediti protestno zborovanje proti dovolitvi

slovenskih vzporednic na učiteljskih v Slezi in proti znanemu odloku o pravnih izpitih zagrebškega vseučilišča. Tudi v Slezi prirede Nemci več shodov.

Rim. Letošnje velike vojaške vaje na vzhodni meji v dolini Piave bo vodil general Gobbo. Prisostvovala jim bode velika komisija generalnega štaba. General Ricciotti Garibaldi je oglašil svojo kandidaturo v okraju Montecorvino. Večina volivcev je zanj. Te dni se je predstavil volivcem in dejal, da ima pripravljenih 40.000 dobroorganiziranih Garibaldincev za morebitno vojsko.

Se en napad.

Peterburg, 28. julija. Ko se je peljal pravosodni minister Muravjev ob 2. uri popoldne v Petrov dvor, priletela so kamnja v okna voza, v katerem se je vozil minister. Okna so razbita. Napadalcu niso do bili. Otvoritev novega pristanišča, ki bi se morala danes vršiti v carjevi prisotnosti, so opustili.

Telefonska in brzobjavna poročila.

Ruski minister za notranje zadeve — umorjen.

Peterburg, 30. julija. Morilec je bil operiran ter je sedaj izven nevarnosti. Tudi mrazlice nima več. Trdovratno odklanja vsak odgovor, kar preiskavo jako otežkuje. Kljub temu trdi policija, da je na sledu obširni tajni zvezi, katere člani so se atentata aktivno udeleževali. Zveze te družbe vodijo v inozemstvu.

Pariz, 30. julija. »Matin« poroča: Pri napadu je bilo ranjenih nad 20 oseb. Neka triletna deklica in neka 64letna gospa umirata. Car je vprašal o položaju žrtev.

Peterburg, 30. julija. Za pogreb Plehvejev se delajo velike priprave. Pogreb bo v nedeljo. Pokopan bo Plehve na svojem posestvu Kostrova, kamor je dan pred umorom odpotovala njegova rodbina. Njegovi soprogi so po umoru brzobjavili, da ji je mož nevarno obolel. Soproga je takoj prihitela v Peterburg in ko je izvedela za strašni dogodek, je pala v nezavest.

Peterburg, 30. julija. Tudi ranjeni častnik je bil operiran ter je izven nevarnosti.

Peterburg, 30. julija. »Novoje Vremja« trdi, da je napad delo Japonske in da je bil napadalec najet od Japoncev. Vest, da je aretiranih 100 oseb in da so ječe prenapolnjene ni resnična.

Japonsko-ruska vojska.

London, 30. julija. V Tokiu razpravljajo že o mirovnih pogojih. Japonci pravijo, da ne bodo prej sklepali miru predno Rusija ne prizna, da je tepena. Sklepali bodo mir brez kake tretje države.

London, 30. julija. Iz Tokia poročajo: Poštni parnik »Korea«, ki je vozil tudi vojne potrebščine, je priplul nepoškodovan v Yokohamo.

Peterburg, 30. julija. Admiral Strydlov brzobjavi, da je na zaplenjenem nemškem parniku »Arabia« bilo mnogo vojnih potrebščin. Kontreadmiral Jessen je odvedel parobrod v Vladivostok, kjer se bodo o plenu odločili.

Tokio, 30. julija. Vesti o padcu Port Arturja uradno zanikajo.

Peterburg, 30. julija. Pred Port Arturjem je 50.000 Japoncev. Po noči so Japonci napravili okope. — Napade z morske strani ponavljajo Japonci le ponoči.

Tokio, 29. julija. Kitajski cesar je doletel, naj vsako leto 400 kitajskih gojencev uživa vojaško izobrazbo na Japonskem.

Smarje pri Jelšah, 30. julija. Bi-kupu Strossmayerju so se na tukajšnjem kolodvoru poklonili šmarski Slovenci z burnim »Živio« klici. Vladika je prijazno odzdravljaj.

Budimpešta, 29. julija. Zaradi posilstev je bil urednik Košutovega glavnega lista Fenyő obsojen na 9mesečno ječo. Sodišče ga je začasno izpustilo iz zapore.

Odda se več sob za letoviščarje

»vso opravilo v lepem kraju« v **Gorenjskem**, pol ura nad Kranjem. Električna razsvetljava in pripravo za kopanje.

V č. e. po zve pri Blažu Zabretu v Briftu, pošta Kranj.

Meteorološki poročilo.						
Vidna nad morjem 306-2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm						
Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura na soncu	Veterec	Noba	Podoba	12 ur
29. 9. zveč.	737-5	17-0	brezvetr.	pol. obl.		
30. 7. jut.	739-7	13-7	sl. szah.	jasno.		0 0
30. 2. popol.	738-6	25-3	sl. jvzh.			

Srednja večerajšnja temperatura 17-9°, norm. 19-8°

1279

Tužnim srcem javljamo žalostno vest, da je naš iskreno ljubljeni oče, gospod

Anton Hafner

mesar in posestnik

po dolgotrajni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajočega, danes, 29. julija, ob 2. uri popoldne v 73. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.

Zemeljski ostanki dragega pokojnika se bodo v nedeljo, dne 31. t. m., ob 5. uri popoldne slovesno blagoslovili in nato prenesli na tukajšnje pokopališče. Sv. maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi.

Draga pokojnika priporočamo molitvi in blagemu spominu!

Škofja Loka, dne 29. julija 1904.

Žalujoči ostali.

Šablone za sobne slikarje, najnovejša in najlepše vzorce, imata v veliki izbiri v zalogi **BRATA EBERL v Ljubljani**, Frančiškanske ulice. 524 17 11-8

Vnanja naročila proti povzetju.

Pred zajutrkom

1 kozarec Rogaškega tempeljevega vreleca pospeši odvajanje vode, napravljajo tek in pospešuje prebavljanje. „Styria“-vrec učinkuje enako, a je močnejši.

1123 c 2-2

Medicinalni konjak

1393 52-42

garantirano pristni vinski destilat pod stalno kemično kontrolo.

Destilerija **Camis & Stock** Trst-Barkovlje.

1/1 steklenice K 5—
1/2 „ „ 2 60.

Dobiva se v vseh boljših trgovinah.

Vinski sodi.

Dobro ohranjeni vinski sodi iz hrastovega lesa so na prodaj avstrijski veder po kron 1-60 pri graščinski upravi Ruprč vrh (Rupertshof) pri Novem mestu.

Ogledati si jih more kupec v Rebrici pri Dolžu. 1276 3-1

Stanovanje

obstoječe iz petih sob in pritliklin v tretjem nadstropju se odda s 1. novembrom v novem posloplju mestne hranilnice ljubljanske v Prešernovih ulicah.

Več se poizve v tajništvu imenovane hranilnice na Mestnem trgu št. 2. 1283 3-1

Optični zavod

1281 52-1

Narčila in popravila se izvršujejo ceno in točno.

Fr. P. Zajec,
v Ljubljani, Stari trg št. 26.

Poslovodja

izurjen v stekleni in porcelanski stroki, samskega stanu, 26 let star, rim. kat. izprašan knjigovodja, govori hrvaško, ogrsko, nemško, s I. referencami,

želi premeniti svojo službo.

Mala mesta niso izključena. Ponudbe sprejema upravnistvo tega lista.

1245 2-2

3 gospodje oziroma 3 dijaki

se sprejmo na stanovanje ali tudi na hrano, v novi hiši, na lepem, zdravem kraju. Kje, pove upravništvo „Slovenca“. 1258 1-1

Več pomočnikov

kolarskih in kovaških, sprejme

P. Keršič, 1276 2-1

tovarna za izdelovanje in zaloga vozov, Šiška pri Ljubljani.

Novo! Izšla je Novo!

Missa pro defunctis

á IV voces inaequales, aut una voce cum Organo, Auctore **Matthaeo Vurnik.**

Tisek „Katol. tiskarne“. — Samozaložba. — Cena 1 K, po pošti 1 K 5 v.

Prodaja „Katol. bukvarna“ in L. Schwenfner v Ljubljani ter skladatelj v št. Vidu pri Zaličini (Dolenjsko). 1274 3-1

Lepo stanovanje:

troje sob in kabinet s prikkladami — se odda —
tako ali meseca novembra.

Več se izve: Tržaška cesta št. 4. 1277 3-1

Krape (karfe) in ščuke,

male in večje ribe so na prodaj v ribarskem zavodu na Studencu, žive, na izber kilo po 1 K 50 vin.

Naročila sprejme tudi okrajni ribarski odbor, Miklošičeva cesta št. 24 v Ljubljani. 1278 1-1

Odda se takoj ali s 1. novembrom

lepo stanovanje

s tremi sobami in pritliklinami 1287 1-1

Pred Škofijo 18.

Več se izve istotam v II. nadstropju.

Strojevodja

želi premeniti službo na parno žago ali mlin ali v kako drugo tvornico. Vešč je vsaki žagarski in mlinarski stroki. Izučen je tudi — za trgovskega pomočnika pri lesu. —

Vzel bi tudi vodno žago ali mlin v najem.

Ponudbe na upravništvo „Slovenca“. 1273 1-1

Patent
Hatschek

Škrilj-ternit

(zakonito zajamčeno oznamenilo za asbestni cementni škrilj.) 1268 26-1

Najboljša streha sedanjosti. Eternit tovarne **LUDWIG HATSCHKE** Najdalekosežnejše poročstvo.

Varna pred ognjem in viharji, klubi vse vremenskim vplivom, ne potrebuje poprav, je lahka, lična in ceno.

Vöcklabruck Dunaj Budimpešta Nyerges-Uyfalú Ogrsko.

Gor. Avstrijsko. IX/1, Berggasse 11. Andrassystrasse 33.

Sprichevala prve vrste. Zahtevajte vzorce in prospekte.

Mattoni's Giesshübler

Raba tega v zamašek vžganega znamenja in ru-deče vrelske etikete se priporoča kot varstvo proti pogostim ponaredbam

Giesshübelske kisle vode.

17-1

Izvirek: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specializiranih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassnik-u v Ljubljani.

Odda se po nizki ceni

več stanovanj

s 1. novembrom t. l. v novi obdrevoredu Opekarske ceste stoječi vili Najemniki imajo pravico do uporabe velikega vrta.

Natačneje pove posestnik g. A. Bučar sam ozir. mestna posredovalnica. 1269 3-3

Učenca,

kateri bi takoj dobival tedensko plačo, sprejme

tvrdka Ad. Hauptmann, trgovina z barvami v Ljubljani, Resljeva cesta. 12-5 3 3

Grenčica „Florian“

in liker „Florian“

najboljša kapljica za želodec. 1238 8

Zahvala.

1280 1-1

Dne 24. julija t. l. Podpečjo nastali požar uničil je podpisanim skoraj vsa poslopja, le malo se je dalo rešiti.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“, pri kateri imamo zavarovana poslopja, cenila je takoj na poročilo, t. j. dne 25. julija 1904. škodo in jo nam dne 26. julija že izplačala.

Dolžnost naša je, da se za to kulantno postopanje „Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani“ javno zahvalimo ter svetujemo vsem našim rojakom, da pridno pristopajo k tej naši edini slovenski zavarovalnici.

Podpeč, dne 26. julija 1904.

Anton Jakopič, mp.
Frančiška Petrič, mp.
Ivan Zabukovec, mp.
Jože Hočevar, mp.

Zastoj in franko

dobi vsakdo moj najnovejši veliki cenik z 900 slikami o vseh vrstah ur, zlatnine in srebrnine po izvirnih tovarniških cenah.

Tovarniška zaloga ur

Maks Böhnel,

1265 b urar 6-1

Dunaj IV., Margarethenstrasse 38 P. Založnik c. kr. državnih uradnikov. Trgovina ustanovljena 1. 1840. Odlikovana z Grand Prix in zlato svetinjo Pariz 1904.

Izurjene prodajalke

in komij

le moči prve vrste se sprejmo s primerno dobro plačo s 1. septembrom — Prednost imajo oni konf. kopske stroje, ki so večji slovenskega in nemškega jezika.

Pocudbe z zahtevo plače ter prepisi spričeval, ako le možno tudi s sliko, naj se vpošljejo na 1271 3-2

Oroslava Bernartović,
Angleško skladišče oblek v Ljubljani.
Osebná predstava se želi.

Gostilničarji in vinotržci!

Licitacijska prodaja ljutomerškega vina!

Dne 2., in če bo treba tudi 3. avgusta, prodajam zaradi pomanjkanja prostora kakih 800 bl pristnega ljutomerčana, letniki 885. 1898, 1900 1903. Začetek prodaje ob 10. uri dopoldne. Cene od 15 kr. naprej.

1249 2-2 **Franc Seršen,**
posestnik vinogradov v Ljutomeru.

Za 5 kron 50 vin.

najzanesljivejša žepna ura za gospode nasvetu!

Posljam pristno anker-remontoar-Roskopf-uro

z najboljšim zanesljivim kolesjem, ki se navija le na 36 ur v lepem gladkem nikelnastem okovu.

3 letno jamstvo.

Cena komadu 5 K 50 v., 3 komadi 14-50 K. Zamenjava dovoljena.

Razpošilja carine prosto na vse strani proti povzetju eksportna tvrdka F. Schwarz, Dunaj VIII/2 Lerchenfelderstrasse 124-126. 18.

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo

1055 52-7

Hidralične vidre in sesalke

JOSIP WEIBL

J. Spreitzer-ja naslednik

Ljubljana, Slomškove ulice št. 4.

prilagoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov: žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru, obmojno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, strelovode, železna okna, železne strešne stole itd.

Specijaliteta: valjišni zastori in solnčne plahte po najnovejšem sistemu s samodvigalnimi oporami brez vijakov.

Razglas.

1266 3-1

Na ljubljanski trgovski šoli in vzgojilnici

ustanovljeni l. 1834,

se prične poduk dné 1. oktobra 1904.

Pojasnila in programe daje

Artur Mahr, lastnik in vodja.

Razglas.

1267 3-1

Vsled sklepa kranjske hranilnice se dovoli petim eksternim učencem brezplačen pouk na ljubljanski trgovski in vzgojevalni šoli za šolsko leto 1904/5 s potrebnimi učnimi pripomočki vred.

Prosilci, ki morajo dopolniti 14. leto, naj vložijo tu sem svoje prošnje, podprte z nacionalno, ubožnim listom ter izpričevalom o dovršenem 3. razredu realke, gimnazije ali meščanske šole s pohvalnim redom iz нравnosti in vsaj s povoljnim redom iz ostalih učnih predmetov vsaj do 20. septembra, da se potem vse došle prošnje v odobrenje predložijo slavnemu ravnateljstvu kranjske hranilnice.

Ljubljana, dné 28. julija 1904.

Ravnateljstvo trgovske šole.

Artur Mahr.

V St. Lovrencu ob Temenici se bode dne 5. avgusta (v petek) ob 8. uri zjutraj potom zmanjševalne dražbe oddajalo popraviljanje nadarbinskega in cerkvenega poslopja. Sprejemalci položijo 10% vadija.

J. Žagar,

žup. uprav.

1270 3-2

Gimnazijski konvikt
00. benediktincev v St. Pavlu,
krasni zdravi legi v Lavantinski
dolini na Koroškem.

Javna popolna gimnazija in
zasebni pripraviljavni tečaj.

Prospekti se lahko zahtevajo od pred-
stojništva tega zavoda. 898 9-6

Vedno najnovejši

gramofoni

kakor tudi plošče v največji izbi morete dobiti le pri zastopniku nemške akcijske družbe za gramofone

Rudolfu Weber,

1059 100-13

urarju v Ljubljani, Stari trg šte. 16.

S 1. avgustom se preselim na Dunajsko
cesto šte. 20, nasproti kavarni „Europa“,
v Hribarjevo hišo.

Prodaja se na obroke. — Stare plošče se zamenjajo.

IVAN DOGAN

mizarski mojster v Ljubljani, (Medjatova hiša šte. 19)

prilagoča

svojo bogato

zalogo

hišne oprave.

Spalne ter jedilne
sobe za salone.

Divane
vsake vrste.

Modrace in žimnice na peresih, podobe, ogledala, otročje vozičke itd.

Naročila se točno izvršujejo.

Cenik s podobami zastoj in franko.

1564 36

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom

v lastni hiši v Ljubljani **v lastni hiši**

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po

23 104-60

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske
posojilnice znaša **K 5,245.845'40.**

Stanje hran. vlog **K 5,089.883'14.** Denarni promet **K 23,806'306'40.** Stanje rez. zaklada **K 98.238'41.**

Varnost hranilnih vlog je tudi zajamčena po zadružnikih.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

Novomesto!

Novomesto!

Novi hotel in kavarna „JACAZ“.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem otvoril svoj novo in moderno sezidani hotel, v katerem so pošteno na razpolago prav lepe, popolno z novo opremo urejene sobe v prenočišču. — Točil bodem **šao Puntigamsko pivo**, pristna dolenska in druge vrste vina. Izvrstna kuhinja postregla bode vedno z gorami in mrzlimi ukusnimi jedili. Obenem priporočujem svojo veliko zalogo Puntigamskega piva v sodčkih in steklenicah. — Prodajam na debelo in drobno iz svoje velike zaloge jako fina in zajamčeno naravnega vina od 28 vin, liter naprej. Toči se tudi vsakovrstno žganje na debelo in drobno.

Potniki na kolodvoru sprejemal bode pri vsakem vlaku za moj hotel omnibus „Medved“.

Za prav obilni obisk in velecenjena naročila se najprisrčneje priporočuje

Anton Jacaz (Jakac).

1282 10-2

Naznanilo!

Podpisani uljudno naznanjam slavn. občinstvu, da sem vsled podeljene koncesije

za izvrševanje dimnikarskega obrta

dné 1. julija t. l. pričel ta obrt izvrševati.

Ž ozirom na to dovoli se gospodom hišnim gospodarjem itd. priporočati za naročila, katera bodem v vsakem oziru točno in zanesljivo izvrševal.

Ž odličnim spoštovanjem

1210 3-3

Josip Vrhovc,

koncesijonirani dimnikarski mojster za mesto Ljubljano.

Stanujoč Sv. Petra cesta 50.

V letu 1856. ustanovljeni denarni zavod

„Obrtnega pomožnega društva“

registrovane zadruge z omejenim poroštvom

v LJUBLJANI, Židovske ulice h. šte. 8

1176 17-3

sprejema hranilne vloge in jih izplačuje vsak delavnik od polu 9. do 11. ure popoldne ter od polu 5. do 6. ure popoldne s polnimi po

4 1/2 % od sto

naraslimi obrestmi brez odbitka rentnega davka, katerega za vložnike društvo samo plačuje.

Rezervni zaklad, ki tvori društva lastno premoženje, znaša 114.845 kron.

Franc Jožefov grenki vrelec

„pravi reprezentant kislih vod“.

1049 15-3

V. medic. oddelk splošne bolnišnice na Dunaju.

Naznanilo!

V novi lesni trgovini nasproti c. kr. državne železnice se prodaja les na drobno po spodaj zaznamovanih cenah.

1689 52-34

Dilje	Smreka koroška in gorenjska			Mecesen koroški in štajerski		
	I	II	III	I	II	III
Debelina	ena cola vin.			ena cola vin.		
1/2	6	5	4	14	10	8
3/4	8	7	6	14	10	8
1	10	8	7	15	13	10
1 1/4	12	11	10	20	18	16
1 1/2	15	14	12	24	22	19
1 3/4	18	16	15	28	24	22
2	20	18	16	40	30	26
2 1/2	—	—	—	54	34	29
Remelni						
1/2	36	32	26			
3/4	52	45	42			
1	72	62	56			
1 1/4	110	100	90			
1 1/2	—	16	—			
1 3/4	—	19	—			

Filleri od 1/2 do 1/4 à čevlji K — 54
Trami " 1/4 " 10/12 " " — 70

Kamnosek

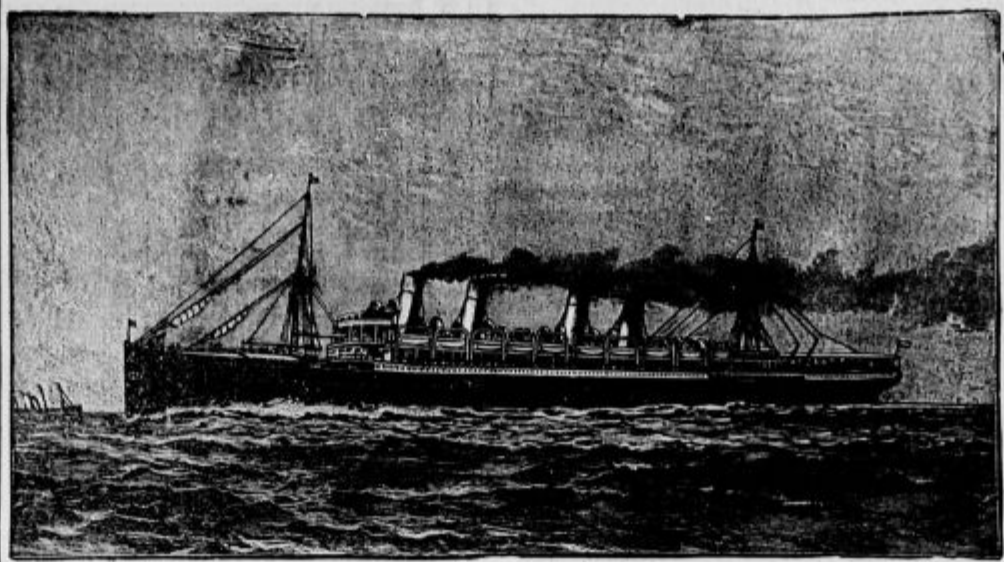
IGNACIJ ČAMERNIK

Ljubljana, Komenskega ulice 26

se priporoča preč. duhovščini in p. n. občinstvu za vsa cerkveno-umetniška in stavbinska dela.

Velika zaloga nagrobnih spomenikov in vsake vrste umetnih marmornatih izdelkov po nizki ceni.

Izdeluje načrte in proračune.
1007 24-8

Iz Ljubljane v New York

Brzoparniki: „Kaiser Wilhelm II.“, „Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhelm der Grosse“, „Kaiserin Maria Theresia“ (največji in najhitrejši parniki) stane vožnja

Zopet znižane cene! 60 gld.

Prosta hrana že v Bremeu.

Posebno pa opozarjam na to, da se zaradi znižanja parobrodskih cen, pri meni ne povišajo cene amerik. železnice.

Eduard Tavčar Kolodvorske ulice št. 35
63 30-29 nasproti stari „Tišlerjevi“ gostilni.

Tovarna pečij
553 26-17

Ustanovljena 1888

Založnik zveze c. kr. avstr. drž. uradnikov

Alojzij Večaj

Ljubljana

Trnovo, Opekarska cesta
Veliki stradon 9

priporoča sl. občinstvu in preč. duhovščini svojo veliko zalogo najprejnejših in sicer od najmodernejših, prešanih in poljubno barvanih do najprejnejših prstenih pečij različnih vzorcev, kakor: renaissance, barok, gotsko, secesion itd., kakor tudi štedilnike in kruhne peči lastnega in domačega izdelka po najnižjih cenah, ter je v svoji stroki popolnoma izvežban.

Ceniki franko in brezplačno.

Ustanovljeno leta 1842.
1563 26

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in lakov.

Električni obrat.

Brata Eberl

Prodajalna in kompoar:
Miklošičeva cesta št. 6.
Delavnica:
Igriške ulice št. 8.

Slikarja napisov

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Velika zbirka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbolineta itd.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznano redno in fino po najnižjih cenah.

Telefon 154.

Velika zaloga

Čevljev

za gospode, dame, otroke, č. duhovnike in častnike.
Solidno blago.
Nizke cene.

Prešernove ulice št. 5
Ljubljana.

Najprejnejši čevlji seda gosti.

Gamaše, galoše.
Zaloga obuval
D. H. POLLAK & Co. Dunaj.
1335 52-43

102 52-31

MOTORI

Patent Adam

so najcenejši gonilna moč za kmetijstvo, obrtnije, mline in žage, katerim voda primanjkuje; čez 4000 že v rabi; kurjača ni treba, stroški 4-5 vinarjev za eno konjsko moč.

Klepalnik za kose, cena 8 K za komad.

Mlatilnice, gepeljni slamoreznice in klinje najboljših vrst se dobje v zalogi

Fran Zeman-a

Ljubljana, Poljanska cesta št. 24.

Prva domača slovenska pivovarna

G. Auerjevih dedičev

Ljubljana, Wolfove ulice 12

priporoča slav. občinstvu in spošt. gostilničarjem svoje izborni **marčno in na bavorski način varjeno pivo**

Odlikovana na razstavi živil v Parizu z najvišjim odlikovanjem grand prix in zlato kolajno. 52-8

Ustanovljena leta 1854.

Pivovarna J. PERLES
LJUBLJANA, Prešernove ulice 7

priporoča

izvrstno marčno pivo

v sodčkih in steklenicah.

Najstarejša svečarska tvrdka. — Ustan. pred 100 leti.
1009 52-8

Fr. Šupevc

priporoča velečastiti duhovščini ter slavnemu občinstvu

zajamčeno pristne čebelno-voščene sveče

za cerkev, pogrebe in procesije, voščene zvitke, izborni med-pitanec koji se dobiva v steklenicah, škafih in škafih v poljubni velikosti ter poceni.

Kupuje se tudi vsak čas med v panjli, sodčkih, kakor tudi vosek in suho satojve, po kolikor mogoče visoki ceni.

Za obila naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in pošteno postrežbi.

LJUBLJANA,
Prešernove (Stonove) ulice št. 7. Perlesova hiša

Tovarna za kruh in pecivo

I. I. Kantz-a

v Ljubljani

priporoča: pristni rženi, pšenični in mlečni kruh, pečivo h kavi, brioches, orehove in makove rožičke, vaniljski in friedrichsdorfski suhor i. dr.

1051 52-8

Na dan štirikrat sveže pečivo in sicer:

ob 6. in 10. uri dopoldne
ob 2. in 6. uri popoldne.

Jernej Bahovec

trgovina papirja, pisalnega in risalnega orodja v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 2
2 52-31 Filijalka
Resljeva cesta št. 7

priporoča

najbolje urejeno zalogo različnega papirja, trgovskih in poslovnih knjig, šolskih zvezkov, beležnic, črnila itd.

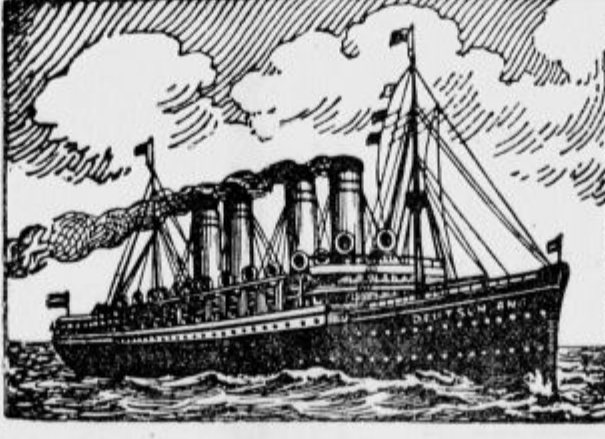
Dimnik, Avstrijska zgodovina za ljudske šole, nastenske table za ljudske šole, molitvenike v raznih vezeh, kipe slovenskih literatov, razno galanterijsko blago itd.

Nizke cene, točna in solidna postrežba.

Sedaj gld. 60

zelo znižane vozne cene v

Ameriko.

Preje gld. 105

Ravno ista vožnja in postrežba kakor preje.

samo 60 gld. s prosto dobro hrano že v Hamburgu v dežele: Pennsylvanija, Ohio, Illinois, Minnesota, Montana, California itd. toliko višje, kolikor je tarlna cena po ameriški železnici; s priznano najboljšimi parniki družbe

Hamburg-Amerika Linie.

Kdor je odločen potovati in da se mu dober prostor preskrbi, pošlje naj 20 K are na moj naslov

Fr. Seunig, Ljubljana, Dunajska cesta 31.

1153 52-48

Pri nakupovanju

== suknenega ==
in manufakturnega
== blaga ==

se opozarja na tvrdko

HUGO IHL

v Ljubljani

Špitalske ulice št. 4.
196 52-26

Velika zaloga suknenih ostankov.

MAGGI-JEVA ZABELA

Je edino in staroznano sredstvo, da se pripravi slabim juham, omakam, ragu, sočivju itd. v hipu nepriznane močan in prijeten okus. — **Zelo izdatno, zato naj se ne odda preveč!**
Na prodaj je v vseh trgovinah kolonijalnega blaga in delikates pa dišav.
Steklenica od 50 v višje.

909

Izvirne steklenice se napolnjujejo prav cenó.

Cementna zarezna strešna opeka

iz portland-cementa in peska.

Streha prihodnosti.

1012 Patentirana v 30 državah. 52-8

Trpežnejša in lahknejša streha, kakor iz vsake druge vrste strešnih opek iz ilovice.

Edini izdelovatelj za Kranjsko:

Janko Traun

Izdelovatelj cementnin, Glince pri Ljubljani.

Jako važno za kolesarje!

Predno se kdo odloči nabaviti kolo, naj ne zamudi pogledati zaloge ali vsaj naročiti cenik od

pravih Puch-ovih koles

najnovjših modelov, katerih edino zastopništvo ima Franc Čuden v Ljubljani.

Pozor!

279 24

One častite gospode, kateri se zanimajo za **motor-kolesa**, vabim, da naj si sleherni ogleda pri meni razstavljeno

Puch-ovo motor-kolo

da se prepriča, kako fino in popolnoma prosto je sestavljeno, tako da se sleherni lahko takoj privadi voziti.

Puchovo kolo je do sedaj vedno med vsemi drugimi na površini

40% ceneje

ker se sezona bliža koncu, le od dne 22. julija do 31. avgusta

	preje	gld.	6-	sedaj	gld.	3-60
obleke iz poletnega sukna	"	4-	"	"	2-40	"
hlače iz poletnega blaga	"	5-	"	"	3-	"
perilno blago in obleke iz listra	"	1-50	"	"	-90	"
perilne obleke od 3 do 10 let	"	5-	"	"	3-	"
havelok iz veljblodne dlake	"	10-	"	"	6-	"
površnik temnosive barve	"	12-	"	"	7-20	"
športne suknje, zelo moderne	"	18-	"	"	10-80	"
čisto volnene tennis-obleke	"	7-	"	"	4-20	"
pol volnene tennis-obleke	"	5-	"	"	3-	"
ženski jopiči, črni in drap	"	6-	"	"	4-40	"
paletot, črni in drap	"	10-	"	"	6-	"
damski plašči	"	3-	"	"	1-80	"
ovratniki za deklice z rdečo in višnjevo kapuco	"	-80	"	"	-48	"
poletne bluže v vseh barvah	"	1-50	"	"	-90	"
poletna perilna krila, barvana	"	1-30	"	"	-80	"
perilna oblačila za otroke, bela in barvasta	"	4-50	"	"	2-70	"
blago za krila v vseh barvah	"	10-	"	"	6-	"
blago za kostume v modnih barvah	"	1-	"	"	-60	"
klobuki iz volne klobučevine	"	-50	"	"	-30	"
volneni klobuki za dečke	"	1-60	"	"	1-	"
svitli modni klobuki z višnjevim trakom	"	-50	"	"	-30	"
svilene kravate in pentlje	"	1-60	"	"	-90	"
srajce bele in barvaste	"	-60	"	"	-36	"
kape za gospode in dečke	"	15-	do 20-	in 30-	"	"
najfinejša modna poletna oblačila v najnovjših barvah	preje	gld.	15-	do 20-	in 30-	"
	sedaj	"	9-	12-	18-	"
površniki za duhovnike iz črnega listra	preje	gld.	10-	sedaj	gld.	6-
površniki za duhovnike iz kamgarna in sukna	"	20-	"	"	12-	"

Velesposojanjem

1242 3-3

Oroslav Bernatovič

Angleško skladišče oblek v Ljubljani, Mestni trg šte. 5.

35 24

„RED-STAR-LINE“ RDEČA ZVEZDA

v Ameriko

preko Antwerpna v New-York, Philadelphia.

Gld. 70- za železnico in barko.

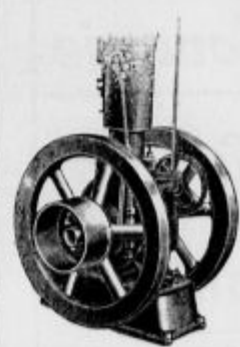
Hitra in varna vožnja na moderno opravljenih, novih brzoparnikih te solidne družbe s pošteno in čisto postrežbo.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne liste dobite v Kolodvorskih ulicah št. 41, od južnega kolodvora na desno.

Za zastopstvo „Rdeče zvezde“:

Ivan Nep. Resman.

Najboljši in najcenejši ameriški motor na bencin — za kmetijo in obrt — od dve do pet konjskih moči.

Jednostaven, zanesljiv, trpečen in popolnoma samodelujoč. Cena od K 1350 do K 3200.

Vsaki del motorja se lahko zamenja, ter si vsakdo popravila lahko sam preskrbi.

1254 Dobivajo se najbolje pri 52-2

Karol Kavšek nasl.

SCHNEIDER & VEROVSEK

LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 16.

Tudi vsi poljedeljski stroji kakor: mlatilnice, slamoreznice, vrtila, čistilnice, mlinci za sadje in grozdje, preše itd. Traverze, cement, storja, okovi in orodje za vsako obrt.

Ceniki na razpolago.

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 18

se priporoča preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

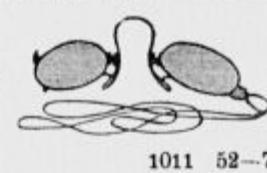
iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo

izgotovljene obleke

posebno na haveloke v največji izbiri po najnižjih cenah

obavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

1011 52-7

Optični zavod

K. Pichler

Ljubljana

Jurčičev trg šte. 3.

1122 100 9

Zahtevajte

brezplačno in franko

moj ilustrovani cenik z več ko 600 podobami

ur, zlatega in srebrnega blaga in godbenih reči

Hanns Konrad

tovarna za ure in izvozna trgovina

Most št. 955, Češko

Prava amer. nlik. remontir-ura s sidro, sistem Roskopf patent v trpežnem futralu iz jelenovega usnja s eleg. veržico iz nik. Uja in priveskom, komad gld. 250.

Mizarski učenec

se sprejme takoj.

ANDREJ KREGAR,

mizar,

1247 3-3

Vižmarje, p. Št. Vid nad Ljubljano.

Nikakih sivih las in brade več!

Mladeniško mehko in naravno las se doseže le z uporabo Vitek-ovega

nucina

(zak. zajamčeno)

1098 52-6

1 steklenica 1 K. Tisoči priznanj dokazujejo izbornost Nucina. — Nucina barva trajno, ne izgubi barve in ni maščoben. En poizkus dovede do trajne porabe. Edino pristen pri Fr. Viteku & Comp., Praha, Vodna ulica. — V Ljubljani naprodaj v drogueriji A. Korbarja.

Važno! Za Važno!
gospodinje, trgovce in živinorejce.

Naiboljša in najcenejša postrežba

za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografske aparate in potreščine, kirurška obvežila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinejšega ruma in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih 1244 vod iz soli za kopel. 52-2

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, encjan, kolmož, krmin, apno i. t. d. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

BR. NOVAKOVIČ

lastniki vinogradov na otoku Braču in v Makarskem Primorju v DALMACIJI.

LJUBLJANA, Stari trg št. 15.

Prvo uzorno skladišče dalmatinskih vin, tropinovca, konjaka in olja na drobno in na debelo.

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša),

se priporoča preč. duhovščini za

izdelovanje

cerkvenih

para-

mentov.

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlatem vezanju. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. Vporablja samo dobro blago, cene po možnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudi rado-voljno prevzame.

1724 16

Avust Žabkar

v Ljubljani, Dunajska cesta.

železolivarna,

strojna in ključavničarska tovarna

priporoča se slav. občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov:

napravo in popravo različnih strojev

izdelovanje raznovrstnih mlinskih in žaginskih naprav, napravo turbin po najnovejših konstrukcijah in sistemih v poljubni velikosti.

Naprava različnih transmisij za vsako industrijo.

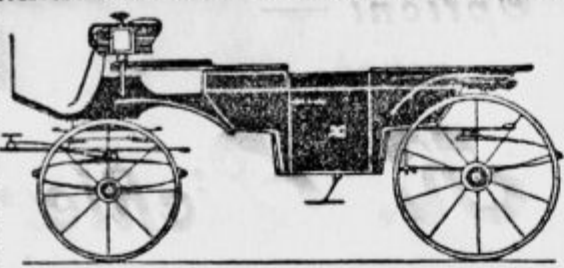
Nadalje najrazličnejša dela iz litega in kovanega železa, in sicer: grobne križe, koile, peči, vrne klopi, mize, stebre, trombe za vodo itd.

Naprava najrazličnejših konstrukcij in sicer: železne strešne stole, mostove, rastlinjake za vrtnarstvo raznih zistemov, kakor tudi vseh stavbinskih in ključavničarskih del: železne ograje, vrata, okna, strelovode in štedilnike raznih velikosti.

Izdelovanje žičnih pletenin za vrtno ograje, pašnike, travnike itd.

Načrti in proračuni so na zahtevanje na razpolago, vse pa po primernih tovarniških cenah.

472 50-33

Imam večjo zalogo

VOZOV

vseh vrst.

1084 6-4

Vozove izdelujem tudi po najnovejši dunajski in pariški modi.

Franc Wisjan, izdelovalec vozov

Ljubljana, Rimska cesta št. 11.

Največja zaloga, najboljša in najcenejša trdka za naročevanje ozir. nakupovanje

Copičev za pleskarje, sobne slikarje, zidarje in mizarje.

Lakov, pristnih angleških, za voze.

Emajlne prevlake, pristne, v posodah po 1/2, 1/4, 1/8 in 1 kg.

Jantarjeve glazure za pōde. Edino tpešno in najlepše mazilo za trda in mehke pōde.

Voščila, štedilnega, brezbarvnega in barvastega za pōde; najcenejše in najboljše.

Rapidola, pripravnega za vsakovrstne prevlake.

Brunolina za barvanje naravnega lesa in pohštva. 288 50-46

Oljnatih barv, priznane najboljše.

Oljnatih barv v tubah, g. dr. Schönfelda.

Firneža, prirejenega iz lanenega olja, pristnega, kranjskega.

Steklarskega kleja, pristnega, sajamočeno trpežnega.

Gipsa, alabasterskega in štukaturnega.

Karbolineja, najboljše.

Fasadnih barv za apno.

Barv, suhih, kemičnih, prstnih in rudninskih.

Kleja za mizarje in sobne slikarje.

Vzorcev za slikarje, najnovejših.

Ustanovljeno 1. 1832.

Adolf Hauptmann

Ustanovljeno 1. 1832.

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja v Ljubljani.

Slovenci in Slovenke!

kupujte

perilno milo v prid družbe sv. Cirila in Metoda,

katere je najboljše sedanjih kakovosti. 1133 10-10

Ceno kupite

batiste

tuzemske in francoske, v največji izbi od 24 kr. do 1 gld.

japonsko svilo

priložnostna cena, 78 kr. za meter;

modno blago

po skrajno nizkih cenah za ženske in moške obleke, poslednje se opusti in razproda. Blago za fino moško obleko se dobi za 6 gld.

Voile de Laine

franc., od 35 kr. do 1 gld. za meter;

bluze

iz svilenega, perilnega blaga in zeirja, najboljša kakovost, lastna manipulacija;

perzijske preproge

po tri metre široke in štiri metre dolge, prej 120 gld., sedaj 65 gld.

Smirnske imit. preproge

po tri metre dolge, sedaj 5-90 gld.

Razen tega velika množina različnih predmetov, ki se prodajajo po čudovito znižanih cenah, in ki si jih je vredno pogledati v trdki

A. Primožič

zaloga modnega in manufakturnega blaga

Ljubljana, Mestni trg 25.

1010 52-8

Zahtevajte pri nakupu

671 60-21

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je

zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi.

Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Varstvena znamka.

Dobiva se povsod!